

Aan de gemeenteraad

datum	9 september 2020
behandeld door	W.A.F. van Oosten
ons kenmerk	2020-0118933
doorkiesnummer	14 078
Onderwerp	Monitor Groeiagenda 2020

Geachte mevrouw, heer,

Bij herziening van de organisatie van de Groeiagenda is op basis van het rapport van de Commissie Deetman een monitor ontwikkeld. Deze monitor houdt de voortgang bij van de opgaven van de Groeiagenda. Deze opgaven zijn ook vastgesteld door uw raad (de zogenaamde Opgavebladen) op 14 mei 2020.

In deze eerste monitor zijn er algemene aandachtspunten geformuleerd en specifieke aandachtspunten bij de opgaven. Wij reageren ook kort op deze aandachtspunten. Het verzoek is vanuit de organisatie van de Groeiagenda om deze punten te delen in de raad. In de maanden september/oktober zal er een bestuurlijke rondgang vanuit de organisatie van de Groeiagenda plaatsvinden.

Bij het de bespreking van de Monitor binnen de organisatie van de Groeiagenda zijn er twee algemene aandachtspunten benoemd. Dat zijn:

- Integraliteit en samenhang tussen de vier Opgaven

Het ruimtebeslag van de plannen en projecten die we (gaan) uitvoeren om onze ambities te realiseren zal naar verwachting groter zijn dan fysiek beschikbaar is. Een geografische kaart waarop alle ambities van de Groeiagenda zichtbaar zijn en waarmee de randvoorwaarden in beeld zijn maar ook de knelpunten helder worden waar we in de samenhang tegenaan lopen, moet gaan helpen om lokaal keuzes te kunnen gaan maken.

- Kwantitatieve en kwalitatieve ambtelijke capaciteit

De nieuwe meervoudig lokale samenwerking vraagt om een andere manier van werken in de gemeenten zelf en tussen gemeenten onderling. Er is een tekort aan ambtelijke capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) of de capaciteit is kwetsbaar.

Wij reageren hierop als volgt:

Voor een deel zijn plannen en projecten op een kaart te plaatsen en hebben een duidelijke fysieke impact. Er zijn echter ook veel ambities, projecten of plannen die geen duidelijke ruimtelijke impact hebben. Zo is de ambitie om de bestaande bedrijvigheid te stimuleren of het vergroten van het fietsgebruik moeilijk op te nemen op een kaart. Het is en blijft een complexe opgave om in samenhang de beoogde resultaten en ambities te realiseren. Een kaart zal niet HET middel zijn om alles in een samenhangend beeld te brengen. Een gezamenlijke analyse met de (lokale) stakeholders waarin een vraagstuk centraal staat, biedt meer mogelijkheden voor samenhang en inzicht.

Dat meervoudig lokale samenwerking om een andere manier van werken vraagt is evident. Op basis van de huidige inzet vanuit Papendrecht is er op dit moment geen aanleiding om een eventuele kwantitatieve en kwalitatieve kwetsbaarheid op te pakken. De beperkte bijdrage van Papendrecht aan de Groeiagenda komt overeen met de huidige (beperkte) ambtelijke inzet. De ambtelijke inzet van Papendrecht manifesteert zich vooral in de thema's Energietransitie en Bouwen.

Aandachtspunten per opgave

Bij de bespreking van deze eerste Monitor zijn er ook per opgave aandachtspunten benoemd. Hieronder worden deze aandachtspunten vermeld en voorzien van het perspectief van Papendrecht.

Economie en Werken

- We gaan onderzoeken welke randvoorwaarden nodig zijn om onze ambitie te halen.
- We blijven sturen op realisatie voor de kortere termijn en blijven de kaders bespreken en vastleggen in Omgevingsvisies voor de langere termijn.

Onze reactie:

Papendrecht beschikt niet over uitgeefbare grond voor nieuwe bedrijvigheid. De groei en behoud van werkgelegenheid moet dus uit het bestaande bedrijfsleven komen. Dat is ook de reden dat onze focus ligt op het versterken van het lokale ondernemersklimaat.

De kaders die in onze omgevingsvisie moeten worden opgenomen zijn nog niet bekend. We wachten de voorstellen daarvoor af. De raad kan bepalen op welk moment deze gewenste kaders eventueel kunnen worden opgenomen in een volgende herziening van onze omgevingsvisie.

Bouwen en Wonen

- Tegengestelde signalen vanuit de hogere overheden op onze ambities. Het Rijk vindt de ambitie niet genoeg en de provincie omarmd de kwantitatieve ambitie niet.
- Realisatiekracht versterken door enerzijds bestuurlijke houding gericht op ontwikkelen en anderzijds verbeterde inzet van ambtelijke capaciteit (door uitwisseling en helpen).

Onze reactie:

Het corrigeren van de beelden bij Rijk en provincie is vooral een taak voor de bestuurlijke trekkers van de Groeiagenda. Zoals dat ook is vastgelegd in de organisatie van de Groeiagenda. Papendrecht kan dat niet oppakken.

Realisatiekracht versterken door een bestuurlijke houding gericht op ontwikkelen na te streven en anderzijds een verbeterde inzet van ambtelijke capaciteit wordt niet herkend. Het woningbouwprogramma ligt op koers. In het vorig jaar door de raad vastgestelde Woonplan wordt voorzien in de autonome behoefte (460 woningen) van Papendrecht en een bescheiden bijdrage aan de Groeiagenda (ca 100 woningen). Op basis van de huidige ontwikkelportefeuille en het huidige ontwikkeltempo lijkt geen extra ambtelijke inzet noodzakelijk.

Bereikbaarheid en Mobiliteit

- Wat doen we zelf aan (het stimuleren van) slimme mobiliteitsoplossingen om te zorgen voor minder auto's op de weg.
- Onze fietsinfrastructuur moeten we verbeteren.

Onze reactie:

We stimuleren een hoger gebruik van de fiets. De afgelopen periode hebben we gekeken naar de mogelijkheden om onze fietsstructuur te verbeteren. Binnenkort wordt die analyse aan de raad voorgelegd.

Energie en Duurzaamheid

- Voor de energietransitie is een basis infrastructuur van het warmtenet van essentieel belang waarop de sociale woningvoorraad kan worden aangesloten.
- Er is aandacht nodig voor de aansluiting van de bestaande voorraad op het warmtenet.

Onze reactie:

We participeren actief in de energietransitie. De concept-Regionale Energiestrategie (RES) zal de komende periode worden besproken in de diverse gemeenteraden. De definitieve (uitgewerkte) RES wordt volgend jaar voor de zomer vastgesteld. De RES wordt elke twee jaar geëvalueerd. Momenteel wordt de Transitievisie Warmte 2.0 gemaakt en naar verwachting volgend jaar zomer vastgesteld. Bij de vaststelling door de raad wordt specifiek aangegeven welke aanpak om "van gas los te gaan" per wijk wordt voorgestaan. Ook zal een indicatief tijdpad beschikbaar zijn en zal worden besproken op welke wijze de uitvoering kan plaatsvinden en wat de te verwachten kosten zijn.

We hebben de intentie om Kraaihoek als eerste wijk van Papendrecht los te koppelen van gas, naast de andere (delen van) wijken die al gasvrij zijn opgeleverd (Land van Matena).

Samenvattend onderschrijven wij nog steeds de ambities van de Groeiagenda en leveren daaraan -naar vermogen- een bijdrage. Papendrecht beschikt niet over veel ruimtelijke mogelijkheden om bijvoorbeeld nieuwe bedrijvigheid te ontwikkelen en kan slechts op beperkte schaal een getalsmatige bijdrage leveren aan de Groeiagenda.

Wij zullen de komende periode het gesprek aangaan met de organisatie van de Groeiagenda op basis van onze reactie op de aandachtspunten.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris (wnd.). de burgemeester,

P. Naeije

A.J. Moerkerke

Monitor Groeiagenda

Zomer 2020

START

Klik op
START

No. 1.0
13 juli 2020

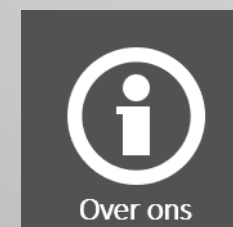
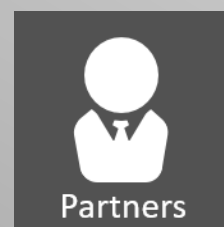
Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoud: 4 opgaven

Klik op de
icoontjes en
ga direct
naar...

Opgave: Bouwen & Wonen

Klik op de
icoontjes en
ga direct
naar...

**Bouw
vergunningen**

**Ontwikkeling
woningvoorraad**

Nieuwbouw

Plancapaciteit

**Huishoudens
inkomen**

**Sociale
huurwoningen**

Partners

Terug naar
inhoudsopgave

Over ons

Voorzien in een extra groeiopgave, bovenop de autonome behoefte

Het is de ambitie van de Drechtsteden om vanaf 1-1-2016 in de komende jaren 25.000 woningen te realiseren. Bestemd voor de eigen behoefte, studenten die hier komen studeren, mensen die hier een baan vinden en om te voorkomen dat koopkrachtige huishoudens de regio uit trekken. Om rond 2030 dit aantal te halen is een bouwprogramma van 1.665 woningen per jaar gewenst.

In het bouwproces zijn diverse stappen te onderscheiden. Denk aan de planologisch-juridische procedures zoals een actueel bestemmingsplan. De woningbouwplanning dient regionaal met de provincie afgestemd te worden op de behoefte. Het plan wordt opgenomen in de planmonitor en de bouwvergunning wordt aangevraagd. De verkoop kan van start gaan en de bouw kan beginnen.

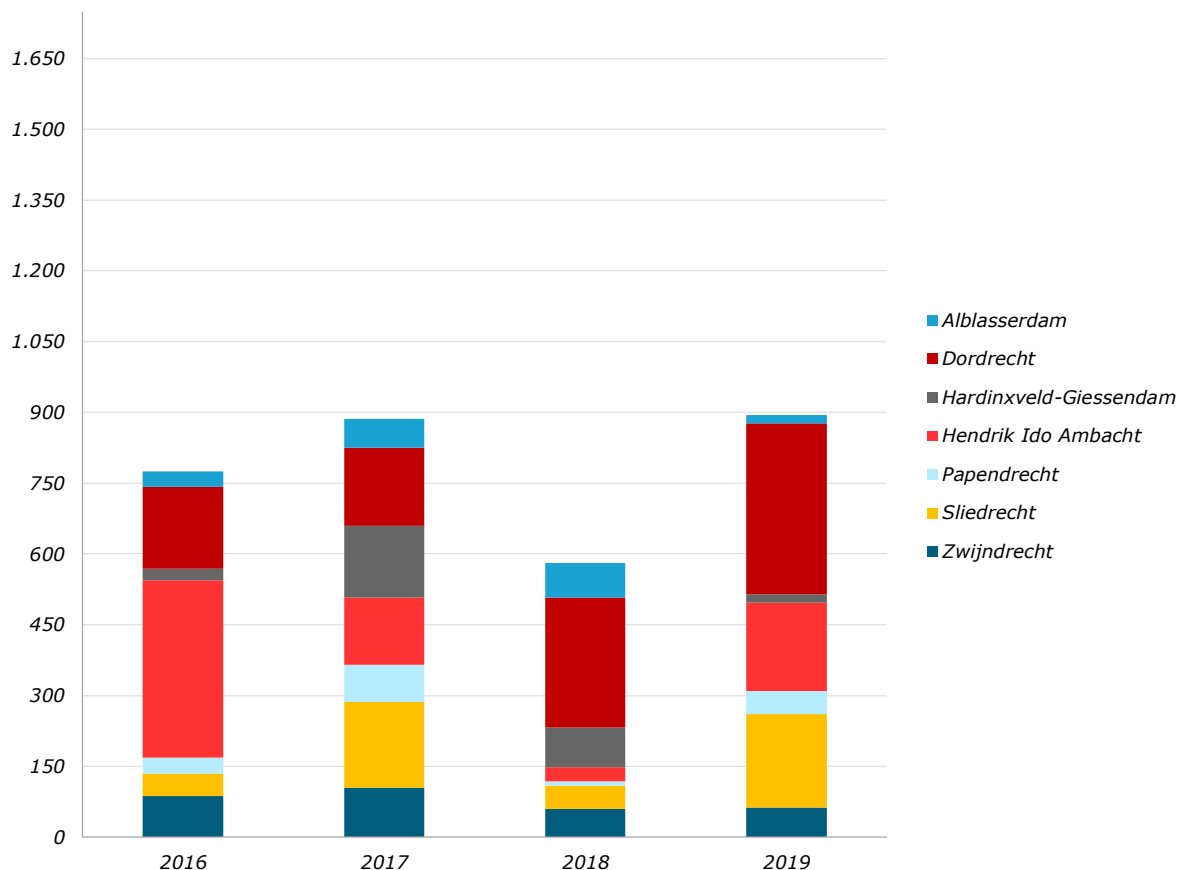
In de afgelopen vier jaar is gemiddeld voor 784 woningen een bouwvergunning afgegeven. In 2019 was dit voor 895 woningen.

Tabel 1.1 Aantal verleende bouwvergunningen

	2016	2017	2018	2019
Zwijndrecht	87	104	60	62
Sliedrecht	47	182	49	198
Papendrecht	34	79	9	50
Hendrik Ido Ambacht	376	143	30	187
Hardinxveld-Giessendam	25	151	84	18
Dordrecht	174	166	276	362
Alblasserdam	32	61	73	18
Drechtsteden	775	886	581	895

Extra groeiopgave

Fig. 1.1 Aantal verleende bouwvergunningen in de Drechtsteden

Bron: OCD, Woonmonitor

Verkochte woningen I

Fig. 1.2 Verkochte nieuwbouwwoningen (alleen koop)

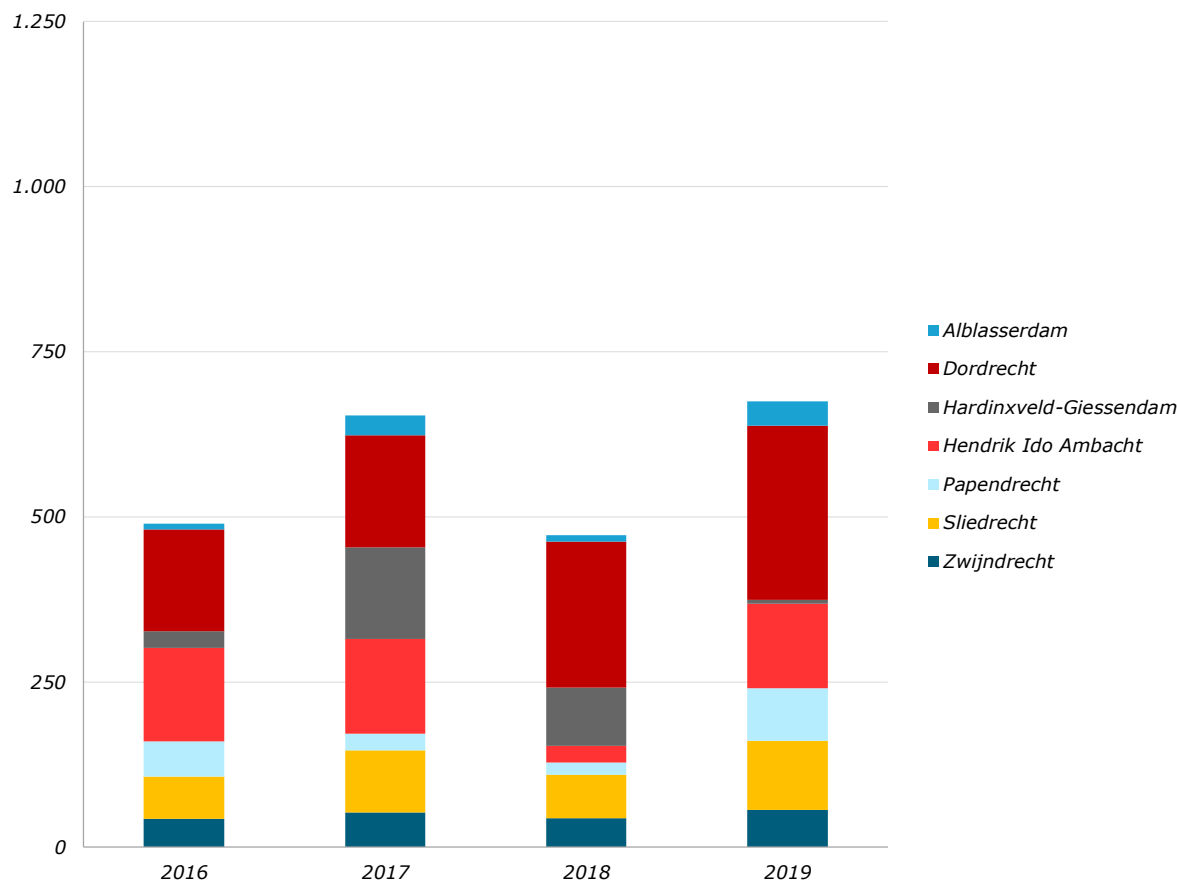
Verkochte nieuwbouw woningen

Bouwprojecten worden gestart wanneer een belangrijk deel van de woningen verkocht is. Het aantal verkochte woningen is daarmee een voorspelling van het aantal woningen dat binnen 1 tot 2 jaar bewoond kan worden. Als we ervan uitgaan dat driekwart van de nieuwbouw een koopwoning betreft dan komt dat neer op ongeveer 1250 woningen per jaar.

In de afgelopen vier jaar zijn gemiddeld 573 woningen verkocht. In 2019 waren dit er 675.

Tabel 1.2 Aantal verkochte nieuwbouwwoningen (alleen koop)

	2016	2017	2018	2019
Zwijndrecht	43	52	44	56
Sliedrecht	64	94	66	105
Papendrecht	53	26	18	79
Hendrik Ido Ambacht	142	143	25	128
Hardinxveld-Giessendam	25	139	88	6
Dordrecht	154	169	221	264
Alblasserdam	9	30	10	37
Drechtsteden	490	653	472	675

Bron: OCD, Verkoopmonitor

Verkochte woningen II

Verkochte nieuwbouw woningen

Bijna helft van de verkochte woningen betreft een grondgebonden woning en ruim een derde een appartement en een zesde een kavel voor eigen bouw.

Qua prijsklasse valt bijna tweederde in de categorie boven de 350.000 euro.

Fig. 1.3 Type verkochte nieuwbouw (alleen koop) 2019

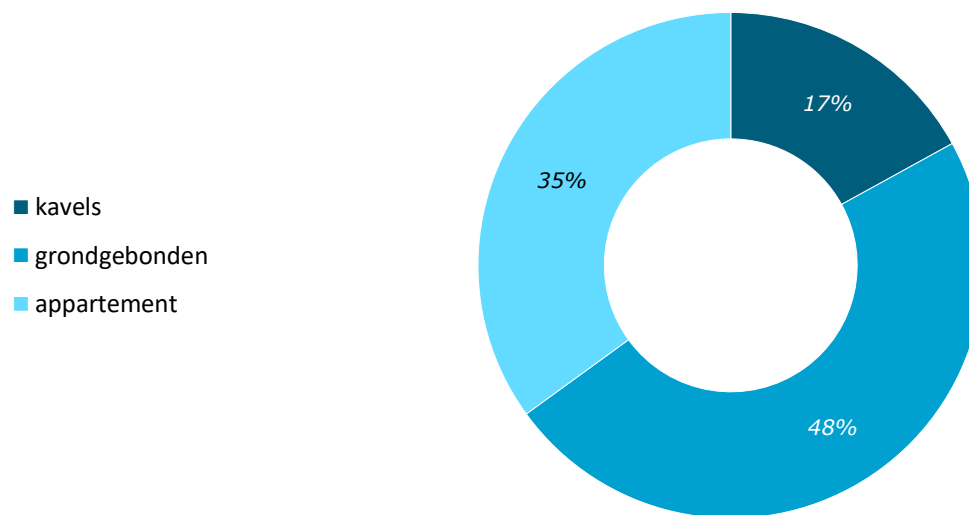
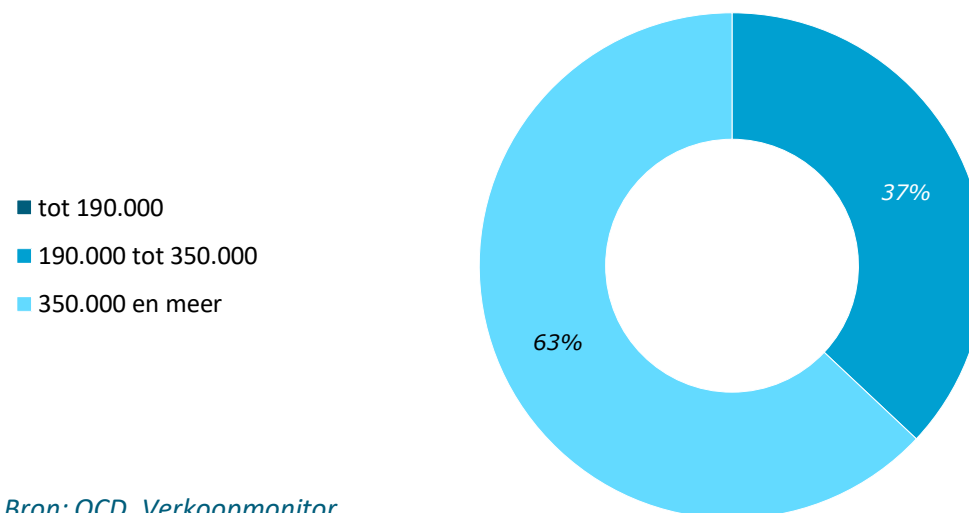

Fig. 1.4 Prijs verkochte nieuwbouw (alleen koop) 2019

Tabel 1.3 Aantal verkochte nieuwbouwwoningen in 2019 (alleen koop) (excl kavels)

	Grond- gebonden	Apparte- ment	190.000- 350.000	350.000 en meer
Zwijndrecht	48	82	4	52
Sliedrecht	30	75	84	21
Papendrecht	42	0	4	75
Hendrik Ido Ambacht	72	0	23	105
Hardinxveld-Giessendam	6	0	0	6
Dordrecht	125	126	132	132
Alblasserdam	0	30	2	35
Drechtsteden	323	239	249	426

Bron: OCD, Verkoopmonitor

Opgeleverde woningen

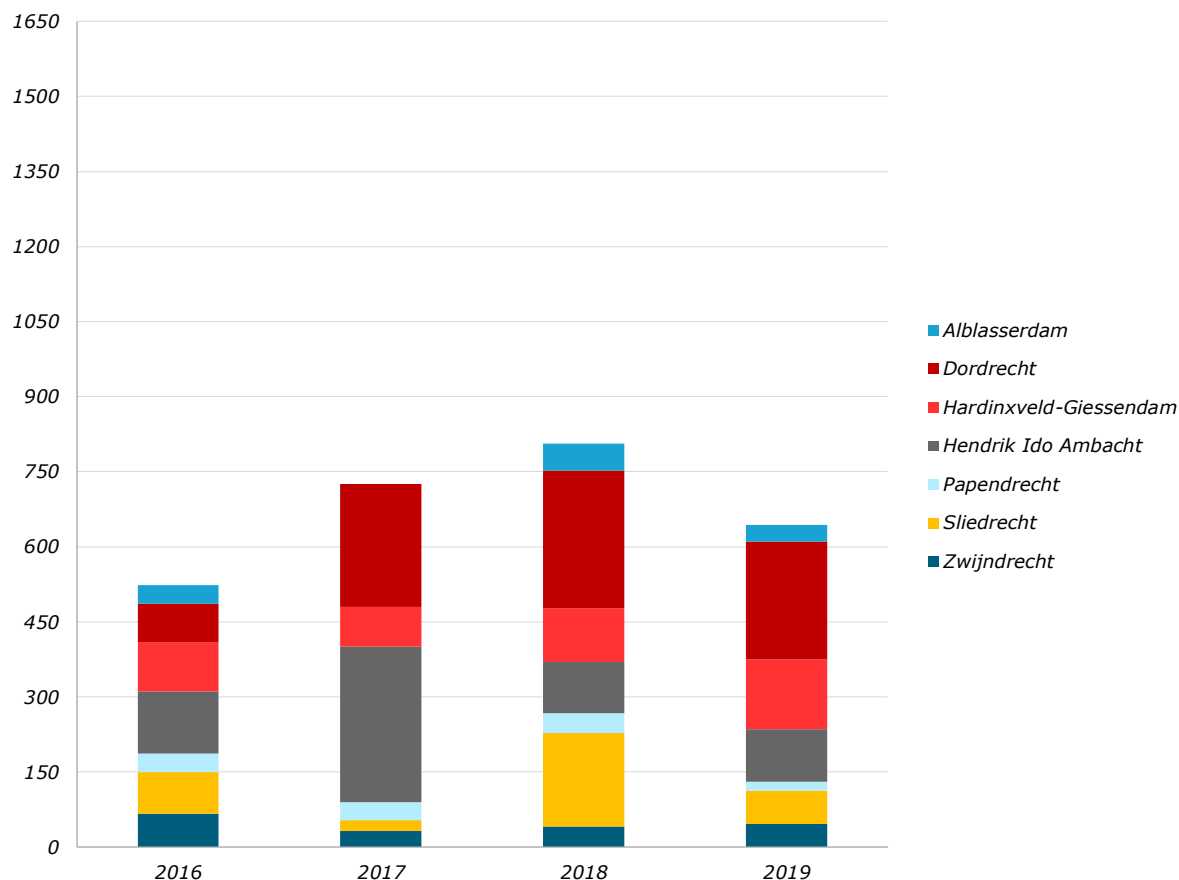
Fig. 1.5 Aantal opgeleverde woningen in de Drechtsteden

Aantal opgeleverde woningen

In de afgelopen vier jaar zijn gemiddeld 673 woningen opgeleverd. In 2019 waren dit er 644. In vergelijking met het aantal afgegeven bouwvergunningen is er sprake van vertraging bij de bouw bijvoorbeeld omdat bij enkele projecten het bouwproces langer dan 1,5 jaar duurt.

Tabel 1.4 Aantal opgeleverde woningen

	2016	2017	2018	2019
Zwijndrecht	67	32	41	46
Sliedrecht	83	22	187	67
Papendrecht	37	35	40	17
Hendrik Ido Ambacht	124	312	102	106
Hardinxveld-Giessendam	98	79	107	139
Dordrecht	77	245	276	236
Alblasserdam	38	0	53	33
Drechtsteden	524	725	806	644

Bron: OCD, Woonmonitor, CBS

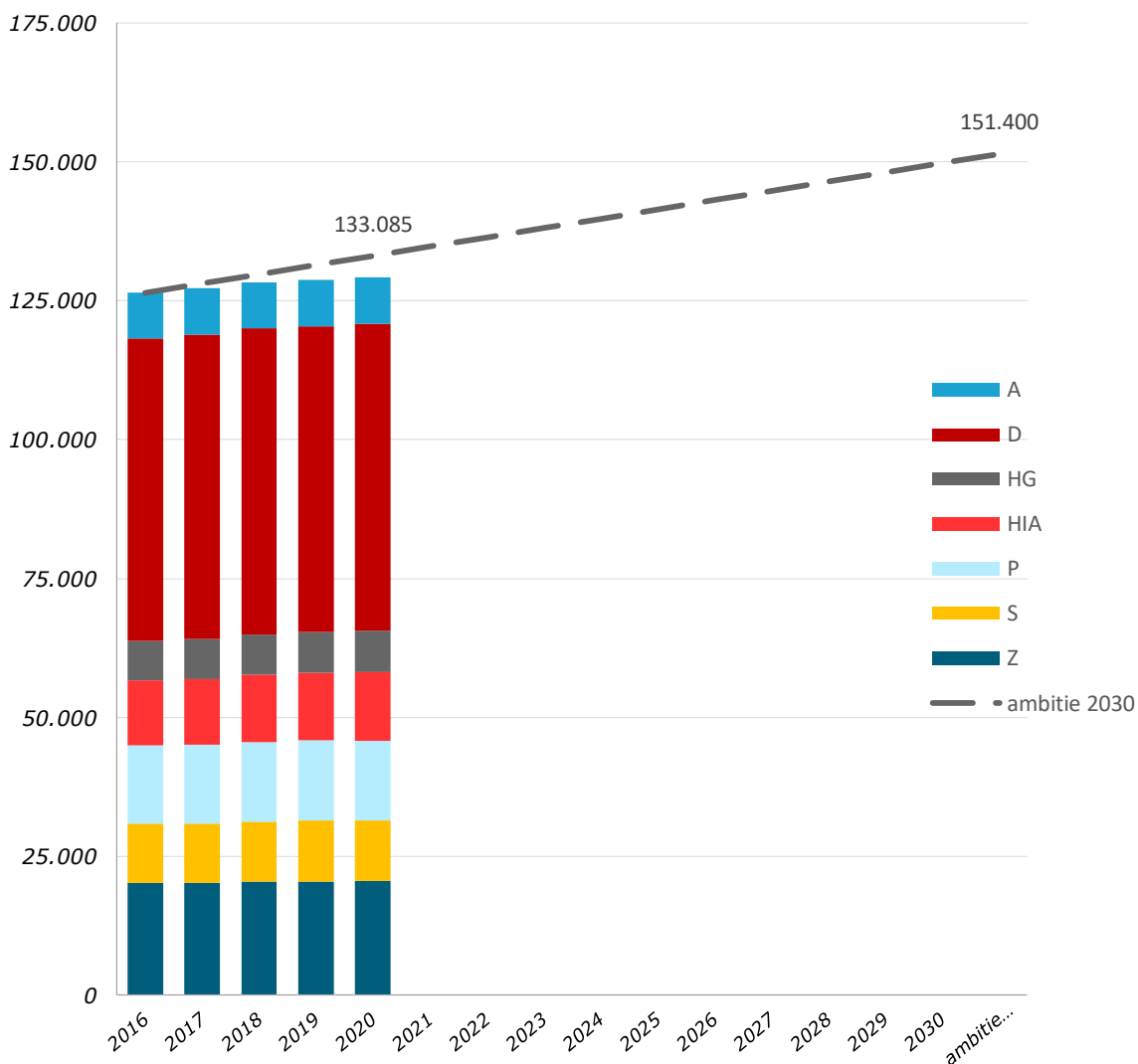

Ontwikkeling Woningvoorraad

Fig. 1.6 Woningvoorraad

Wordt er genoeg gebouwd?

Per 1-1-2016, het startjaar voor de Woonvisie, telden de Drechtsteden 126.427 woningen. In 2020 zijn dit er ruim 2.800 meer. Het aantal woningen ligt onder de ambitie van de groei agenda van 25.000 extra woningen in 2030.

Bron: OCD, Woonmonitor

Tabel. 1.5 Ontwikkeling woningvoorraad per gemeente

	2016	2017	2018	2019	2020
Zwijndrecht	20.249	20.225	20.394	20.454	20.537
Sliedrecht	10.609	10.684	10.846	11.018	10.898
Papendrecht	14.125	14.193	14.331	14.383	14.397
Hendrik Ido Ambacht	11.650	11.777	12.141	12.214	12.314
Hardinxveld-Giessendam	7.130	7.211	7.247	7.312	7.451
Dordrecht	54.464	54.838	55.059	55.008	55.279
Alblasserdam	8.200	8.277	8.276	8.324	8.353
Totaal	126.427	127.205	128.294	128.713	129.229

Ontwikkeling Plancapaciteit

Conform het programma Ruimte van de provincie Zuid Holland wordt het woningbouwprogramma van de Drechtsteden jaarlijks gemonitord en gerapporteerd aan de provincie via het verslag "Wonen in de Drechtsteden".

Het regionale woningbouwprogramma (peildatum 1-12-2019) bevat in totaal plannen voor ongeveer 20.000 voor 2030 nog te realiseren woningen, waarbij de provincie categorie 1 projecten voor 10.062 woningen nodig acht gezien de regionale behoefte op middellange termijn, dus nog exclusief de regionale groei ambitie.

In de planmonitor zijn voor 8.748 woningen de categorie 1 projecten belegd. Er is in 2020 dus ongeveer 13% ruimte voor flexibiliteit in planning en/of voor projecten die versneld kunnen worden.

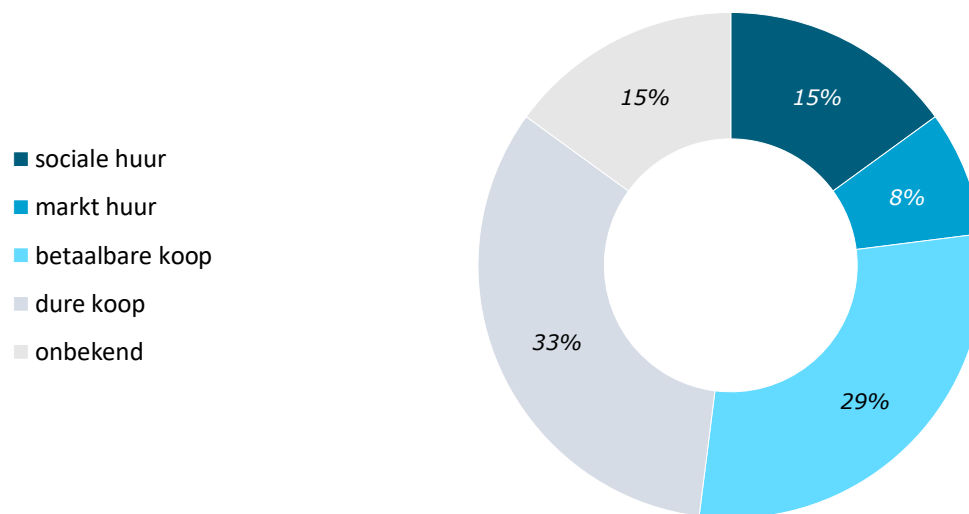
De tabel hieronder laat het totaal aantal mogelijke huur- en koopwoningen in toekomstige woningbouwplannen zien onderscheiden naar prijscategorieën (exclusief waar dit nog niet bekend is).

Tabel 1.6 Verwachte plancapaciteit groeiopgave

	Sociale huur	Markt huur	Betaalbare koop	Duur	Totaal
Alblasserdam	77	12	272	157	735
Dordrecht	2.173	1.388	2376	3.742	11.128
Hardinxveld-Giessendam	126	0	954	107	1.554
Hendrik Ido Ambacht	200	35	338	1.410	1.983
Papendrecht	128	40	90	605	863
Sliedrecht	136	0	63	0	1.171
Zwijndrecht	210	54	1720	546	2.657
Drechtsteden	3.050	1.529	5813	6.564	20.091

Plancapaciteit

Fig. 1.7 Verwachte plancapaciteit groeiopgave

Bron: planmonitor

Inkomens van huishoudens

Fig. 1.8 Huishoudens met inkomen behorend tot de aandachtsgroep van woonbeleid

Inkomen van huishoudens

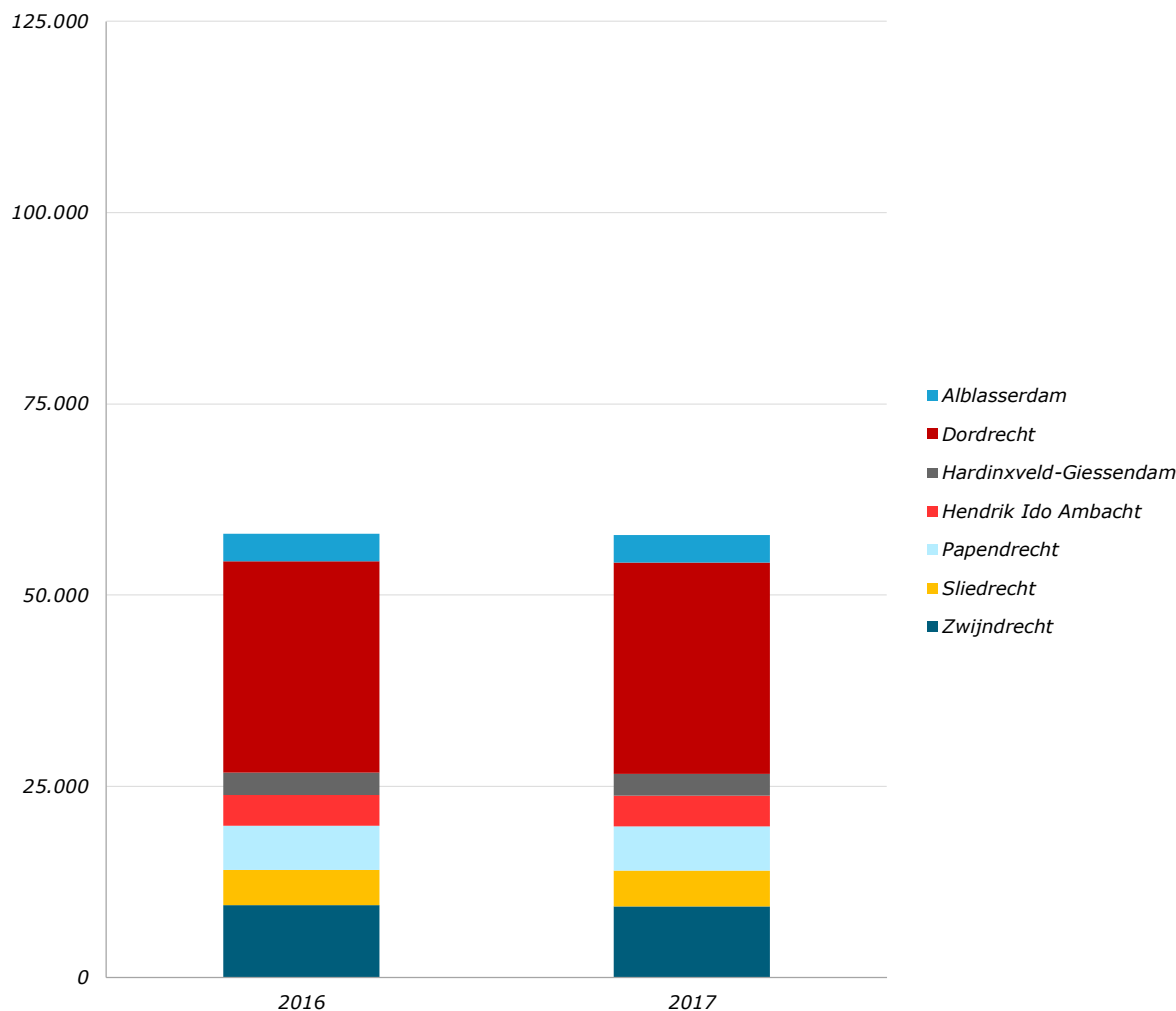
In 2017 had 53,5% van de huishoudens een midden of hoog inkomen en 46,5% behoorde tot de aandachtsgroep van het woonbeleid.

In Nederland behoort 47,6% hiertoe. Het aandeel is tussen 2016 en 2017 iets afgenomen.

De statistiek van inkomens wordt opgemaakt met behulp van de definitieve belastingaangiftes. Daarom is 2017 het op dit moment meest recente cijfer.

Tabel 1.7 Aandeel huishoudens naar inkomen

	Aandeel tot aandachts- groep 2016	Aandeel tot aandachts- groep 2017	Midden en hoog inkomen 2017
Alblasserdam	45,4	45,1	54,9
Dordrecht	51,6	51,2	48,8
Hardinxveld-Giessendam	41,7	41,1	58,9
Hendrik-Ido-Ambacht	35,4	35,1	64,9
Papendrecht	41,0	40,9	59,1
Sliedrecht	45,7	45,9	54,1
Zwijndrecht	47,9	46,8	53,2
Drechtsteden	46,9	46,5	53,5

Bron: OCD, Woonmonitor, CBS, integraal inkomens en vermogensonderzoek;
Aandachtsgroep= tot 36.164 belastbaar jaarinkomen

Sociale huurwoningen

Fig. 1.9 Aantal sociale huurwoningen in de Drechtsteden

Blijven voorzien in voldoende sociale huur in relatie tot de behoefte

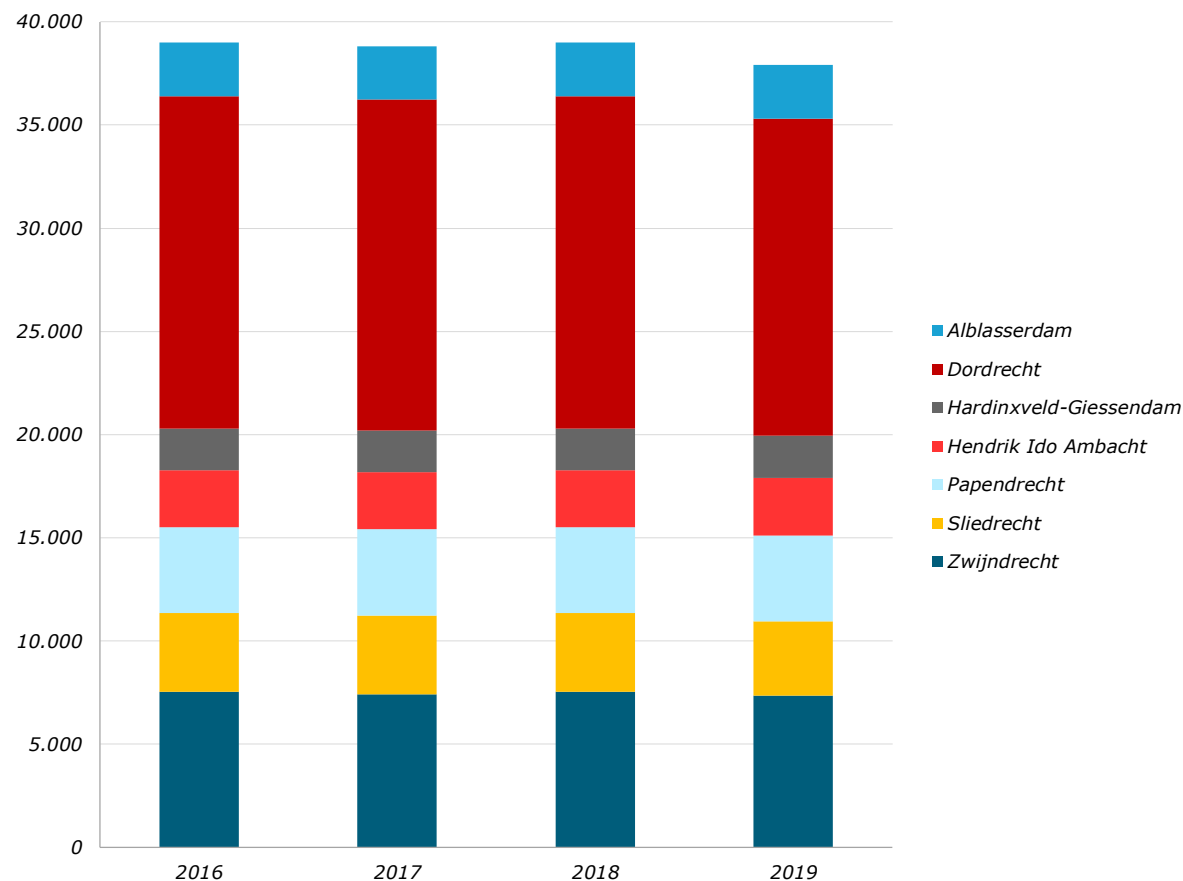
De sociale huursector is tussen 1-1-2016 (startpunt voor de Woonvisie en het pas-op-de-plaats beleid) vooral door sloop afgenomen met 1.079 woningen.

Bij realisatie van de voorgenomen nieuwbouw en sloop komt daar tot 2030 nog een afname met 152 woningen bovenop, met name in Dordrecht.

De plannen voor de komende jaren compenseren deze afname –zo het er nu naar uitziet- onvoldoende.

Tabel 1.8 Aantal sociale huurwoningen

	2016	2017	2018	2019
Zwijndrecht	7.529	7.428	7.529	7.355
Sliedrecht	3.814	3.798	3.814	3.592
Papendrecht	4.164	4.189	4.164	4.168
Hendrik Ido Ambacht	2.754	2.771	2.754	2.787
Hardinxveld-Giessendam	2.026	2.026	2.026	2.063
Dordrecht	16.109	16.014	16.109	15.352
Alblasserdam	2.592	2.586	2.592	2.592
Drechtsteden	38.988	38.812	38.988	37.909

Bron: OCD, Woonmonitor, WOZ

Opgave: Economie & werken

Klik op de
icoontjes en
ga direct
naar...

Vestigingen

Banen

Pendel

MBO & HBO

WW & bijstand

Partners

Terug naar
inhoudsopgave

Over ons

Bedrijfsvestigingen in de Drechtsteden

Bedrijfsvestigingen

Fig. 2.1 Bedrijfsvestigingen Drechtsteden, 2016 - 2019 (per 1 jan.)

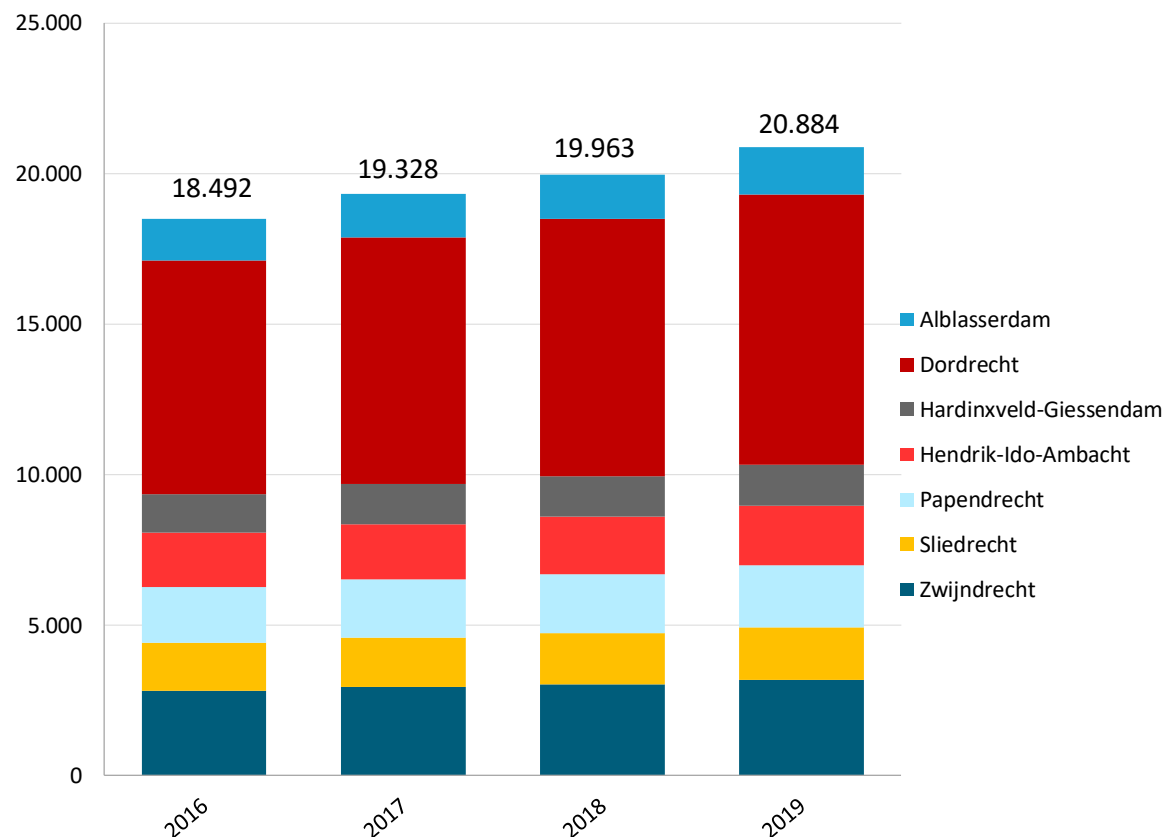
Bedrijfsvestigingen in de Drechtsteden

Op 1 januari 2019 telde de arbeidsmarktregio Drechtsteden in totaal 20.884 bedrijfsvestigingen (fig. 2.1). Tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2019 nam het aantal bedrijfsvestigingen in de regio met 2.392 vestigingen toe, een groei van +12,9%.

Dordrecht heeft met bijna 9.000 bedrijfsvestigingen de meeste bedrijvigheid in de regio. Hardinxveld-Giessendam telt met 1.372 vestigingen het laagste aantal bedrijven. Hardinxveld-Giessendam kent met +7,3% ook de minste groei in het aantal bedrijfsvestigingen. De snelste groei zien we tussen 2016 en 2019 in Dordrecht (+15,4%), gevolgd door Alblasserdam (+14,6%).

Tabel 2.1 Absoluut aantal bedrijfsvestigingen per gemeente (per 1 jan.)

	2016	2017	2018	2019
Dordrecht	7.778	8.192	8.539	8.979
Zwijndrecht	2.815	2.937	3.039	3.168
Papendrecht	1.859	1.948	1.970	2.064
Hendrik-Ido-Ambacht	1.794	1.833	1.911	1.975
Sliedrecht	1.593	1.638	1.683	1.752
Alblasserdam	1.374	1.441	1.475	1.574
Hardinxveld-Giessendam	1.279	1.339	1.346	1.372
Totaal	18.492	19.328	19.963	20.884

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden

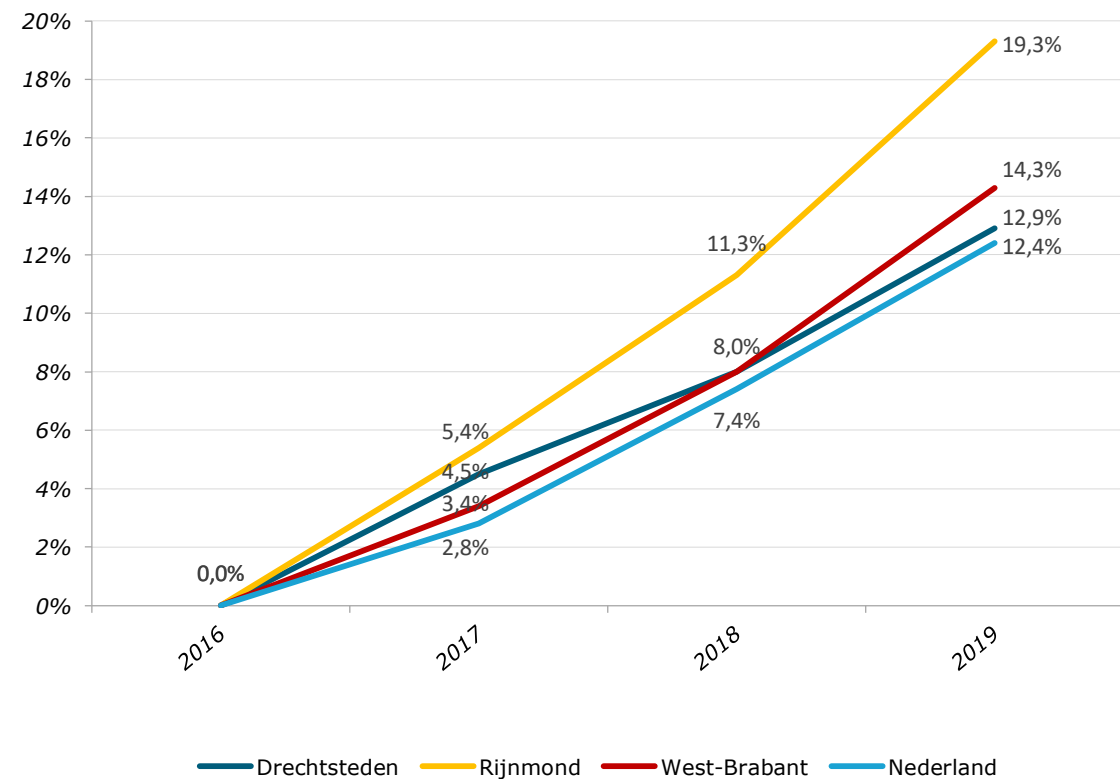

Ontwikkeling bedrijfsvestigingen

Fig. 2.2 Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen t.o.v. 2016 (per 1 jan.)

Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen

In de regio Drechtsteden groeide het aantal bedrijfsvestigingen tussen 2016 en 2019 met 12,9% (fig. 2.2). Daarmee ligt de groei van het aantal bedrijfsvestigingen in de Drechtsteden net iets boven het landelijk gemiddelde (+12,4%). De groei in de Drechtsteden blijft echter wel achter bij die in de arbeidsmarktregio's Rijnmond (+19,3%) en West-Brabant (+14,3%).

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden en LISA, bewerking OCD

Bedrijfsvestigingen naar sector

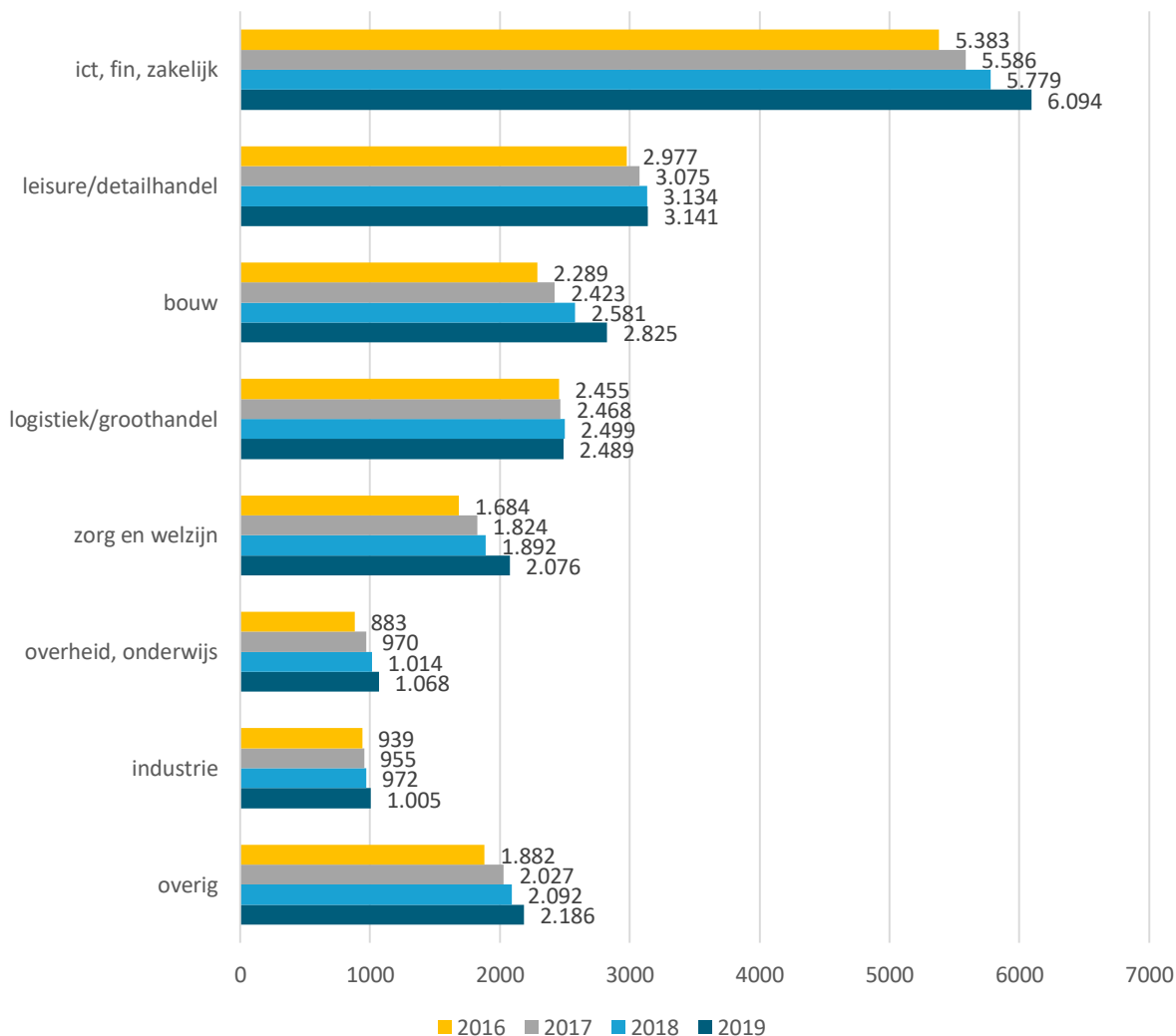
Fig. 2.3 Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen Drechtsteden naar sector 2016-2019 (per 1 jan.)

Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen Drechtsteden naar sector

De sector ICT, financiële en zakelijke dienstverlening is met bijna 6.100 vestigingen veruit de grootste sector in de regio (fig. 2.3). Deze sector groeide tussen 2016 en 2019 met 13,2%. De sterkste groei zien we in de sectoren Bouw (+23,4%) en Zorg & welzijn (+23,3%). De sector Logistiek/groothandel groeide tussen 2016 en 2019 met +1,4% het minst hard en laat als enige sector tussen 2018 en 2019 een lichte krimp van het aantal bedrijfsvestigingen zien (-0,4%).

Tabel 2.2 Absoluut aantal bedrijfsvestigingen per sector (per 1 jan.)

	2016	2017	2018	2019
Bouw	2.289	2.423	2.581	2.825
ICT, financiën, Zakelijk	5.383	5.586	5.779	6.094
Industrie	939	955	972	1.005
Leisure, detailhandel	2.977	3.075	3.134	3.141
Logistiek, groothandel	2.455	2.468	2.499	2.489
Overheid, onderwijs	883	970	1.014	1.068
Zorg & welzijn	1.684	1.824	1.892	2.076
Overig	1.882	2.027	2.092	2.186
Totaal	18.492	19.328	19.963	20.884

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden

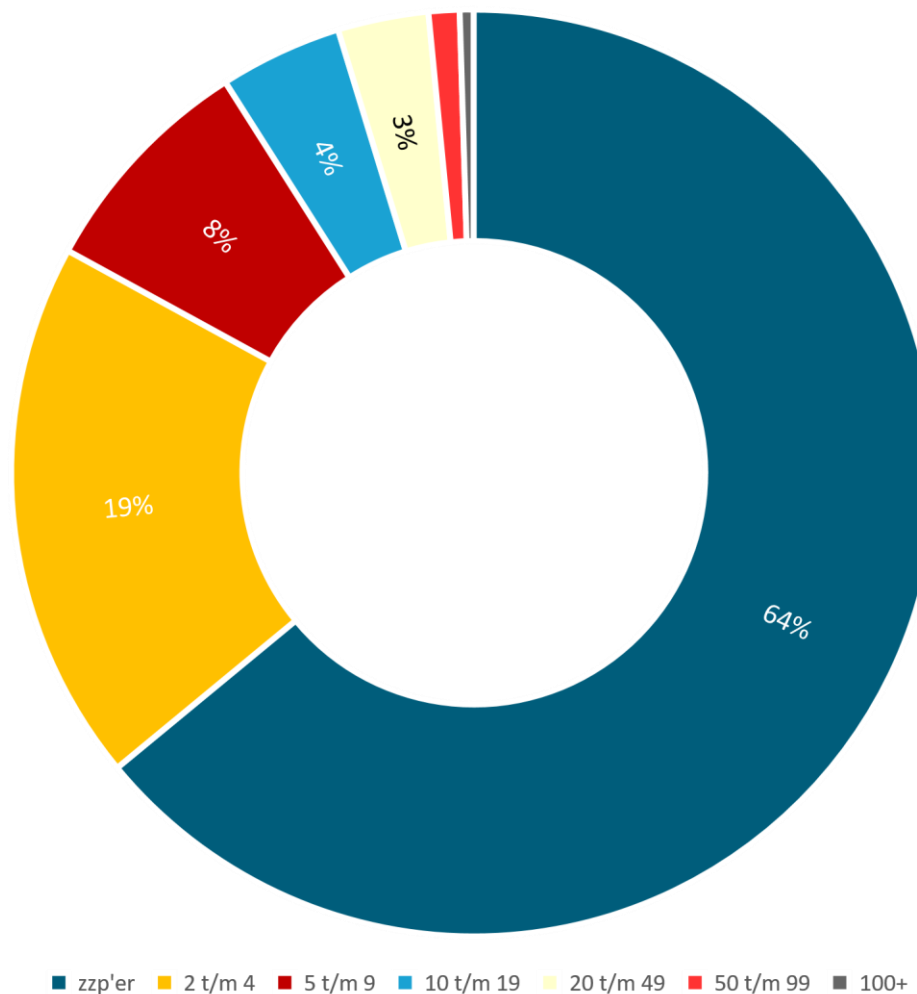

Bedrijfsvestigingen naar aantal werkzame personen

Fig. 2.4 Bedrijfsvestigingen naar aantal werkzame personen
per 1 januari 2019

Bedrijfsvestigingen naar aantal werkzame personen

Op 1 januari 2019 betrof bijna twee derde deel van alle bedrijfsvestigingen in de Drechtsteden (64%) zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers; fig. 2.4). Dat zijn in totaal 13.331 zzp'ers. 19% telt twee t/m vier werkzame personen en 8% vijf t/m negen werkzame personen. De overige 9% van de bedrijfsvestigingen heeft tien of meer werkzame personen. Een kleine 2% van de bedrijfsvestigingen heeft meer dan 50 personen op de werkvloer.

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden

Tabel 2.3 Bedrijfsvestigingen naar aantal
werkzame personen (per 1-1-2019)

Zzp'ers	64%
2 t/m 4	19%
5 t/m 9	8%
10 t/m 19	4%
20 t/m 49	3%
50 t/m 99	1%
100+	1%
Totaal	100%

Start-ups

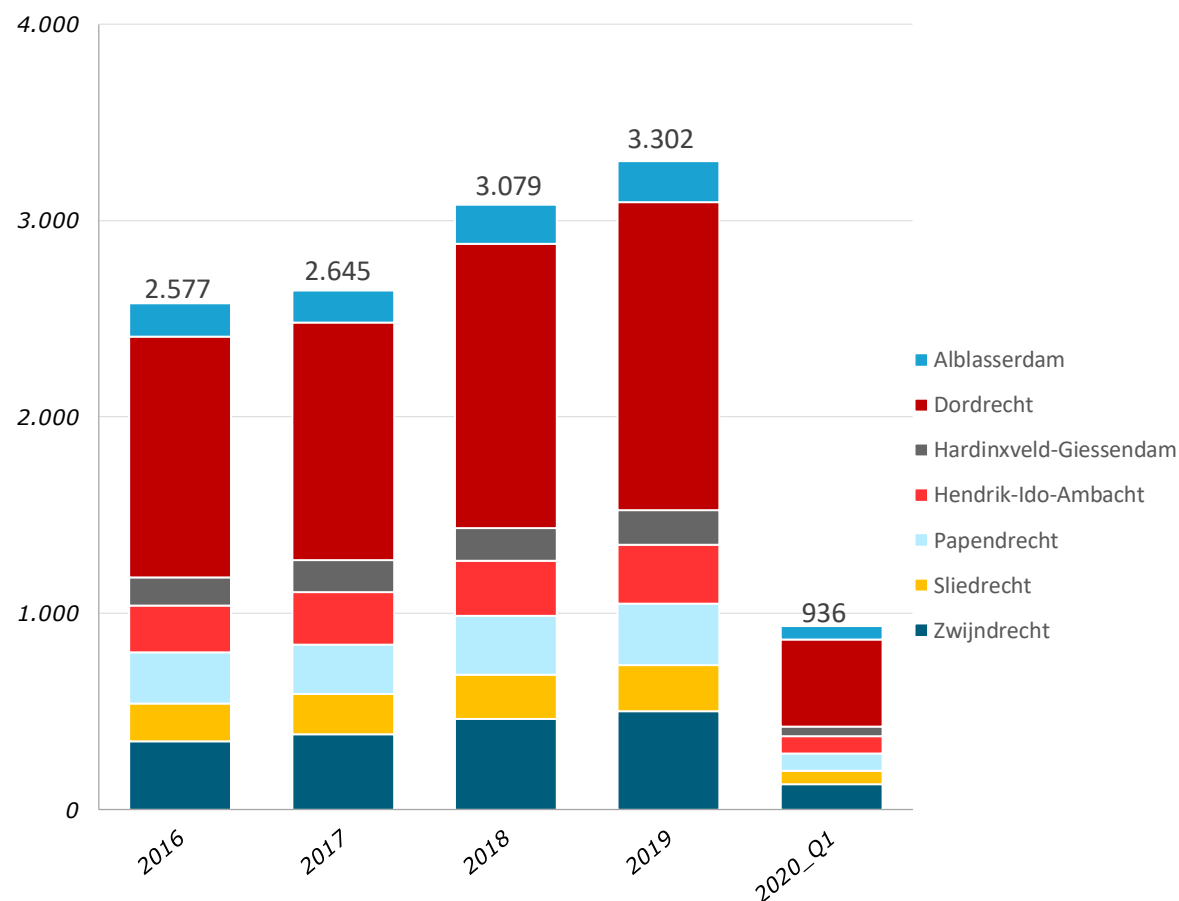
Fig. 2.5 Start-ups Drechtsteden 2016-2020

Start-ups Drechtsteden 2016-2020

In 2019 telde de arbeidsmarktregio Drechtsteden 3.302 nieuwe start-ups (alle sectoren en inclusief zelfstandigen; fig. 2.5). Bijna de helft hiervan (1.568 vestigingen) vestigde zich in Dordrecht. Ten opzichte van 2016 is het aantal nieuwe start-ups met 28,1% toegenomen. De groei ten opzichte van 2016 was het sterkst in Zwijndrecht (+43,3%). In het eerste kwartaal van 2020 zijn in de regio 936 nieuwe start-ups geregistreerd. De verwachting is dat dit aantal in het tweede kwartaal van 2020, als gevolg van de coronacrisis, lager uit zal vallen.

Tabel 2.4 Absoluut aantal Start-ups per gemeente per jaar

	2016	2017	2018	2019	2020/Q1
Dordrecht	1.227	1.210	1.448	1.568	444
Zwijndrecht	349	384	461	500	129
Papendrecht	262	251	300	313	89
Hendrik-Ido-Ambacht	236	267	280	301	89
Sliedrecht	191	205	226	235	68
Alblasserdam	167	166	199	208	71
Hardinxveld-Giessendam	145	162	165	177	46
Totaal	2.577	2.645	3.079	3.302	936

Bron: Kamer van Koophandel

Banen in de Drechtsteden

Banen

Fig. 2.6 Banen Drechtsteden, 2016-2019 (per 1 jan.)

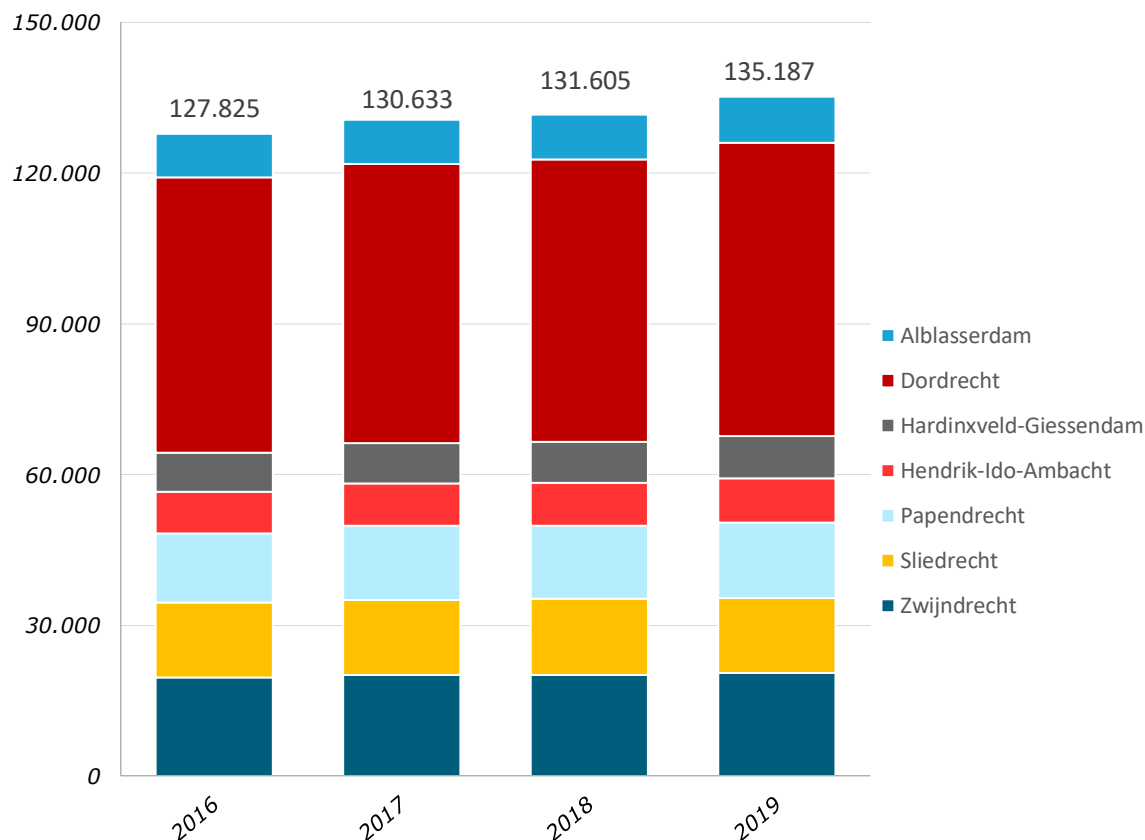
Banen in de Drechtsteden

Op 1 januari 2019 telde de arbeidsmarktregio Drechtsteden in totaal 135.187 banen (fig. 2.6). Tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2019 nam het aantal banen in de regio met bijna 7.400 toe (+5,8%).

Dordrecht heeft met ruim 58.000 banen de grootste werkgelegenheid in de regio. Hardinxveld-Giessendam heeft met 8.500 banen de minste werkgelegenheid. De snelste groei van de werkgelegenheid zien we tussen 2016 en 2019 in Papendrecht (+9,2%) en Hardinxveld-Giessendam (+7,6%). Absoluut gezien kwamen er met 3.614 extra banen tussen 2016 en 2019 de meeste banen bij in; Dordrecht (+6,6%). In Sliedrecht is de werkgelegenheid tussen 2016 en 2019 ongeveer gelijk gebleven.

Tabel 2.5 Absoluut aantal banen per gemeente (per 1 jan.)

	2016	2017	2018	2019
Dordrecht	54.766	55.583	56.164	58.380
Zwijndrecht	19.659	20.169	20.162	20.513
Papendrecht	13.723	14.778	14.549	14.991
Sliedrecht	14.906	14.926	15.095	14.901
Alblasserdam	8.645	8.814	8.866	9.096
Hendrik-Ido-Ambacht	8.228	8.322	8.557	8.806
Hardinxveld-Giessendam	7.898	8.041	8.212	8.500
Totaal	127.825	130.633	131.605	135.187

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden

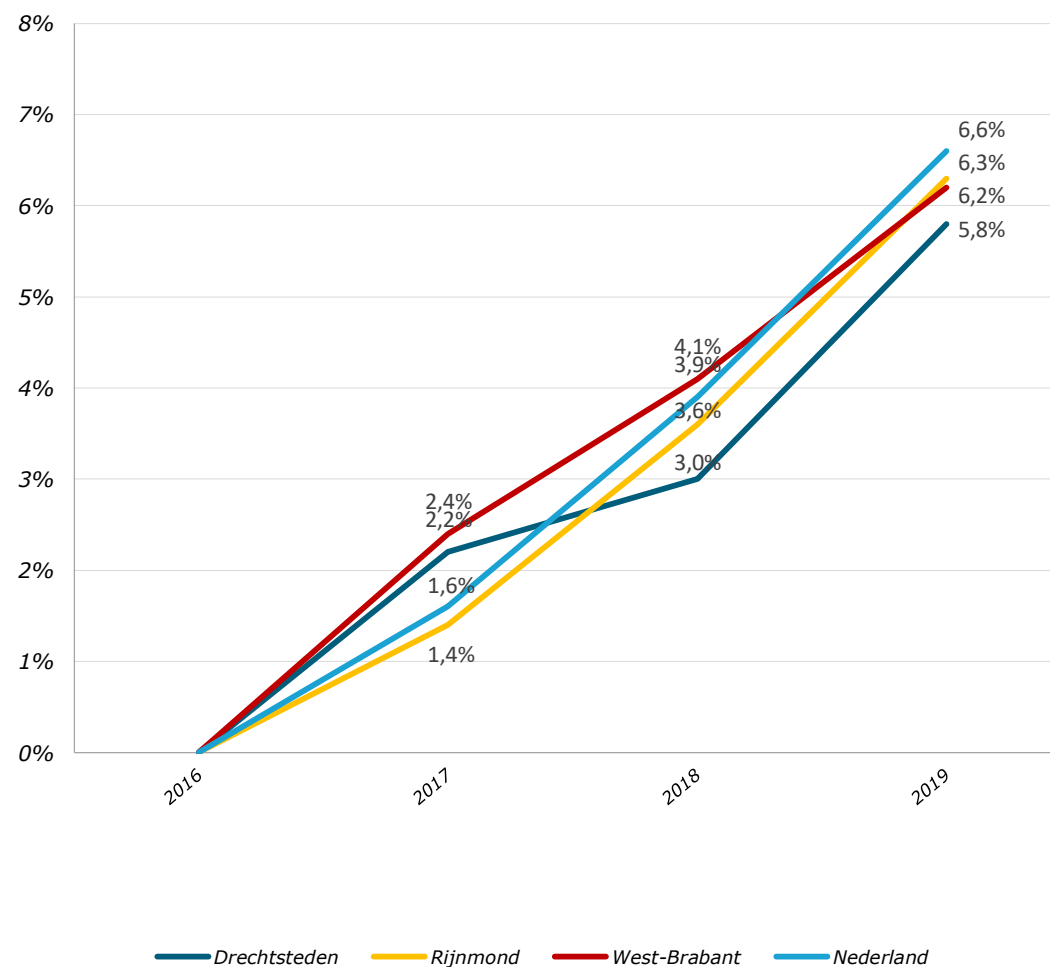

Ontwikkeling Banen

Fig. 2.7 Ontwikkeling aantal banen t.o.v. 2016 (per 1 jan.)

Ontwikkeling aantal banen

In de regio Drechtsteden groeide de werkgelegenheid tussen 2016 en 2019 met 5,8% (fig. 2.7). Daarmee ligt de groei van de werkgelegenheid in de Drechtsteden lager dan het landelijk gemiddelde (+6,6%). De groei in de Drechtsteden blijft ook iets achter bij die van de arbeidsmarktregio's West-Brabant (+6,2%) en Rijnmond (+6,3%). Dit wordt vooral veroorzaakt door een geringe groei van het aantal banen in de Drechtsteden in 2017.

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden en LISA, bewerking OCD

Banenambitie 2030

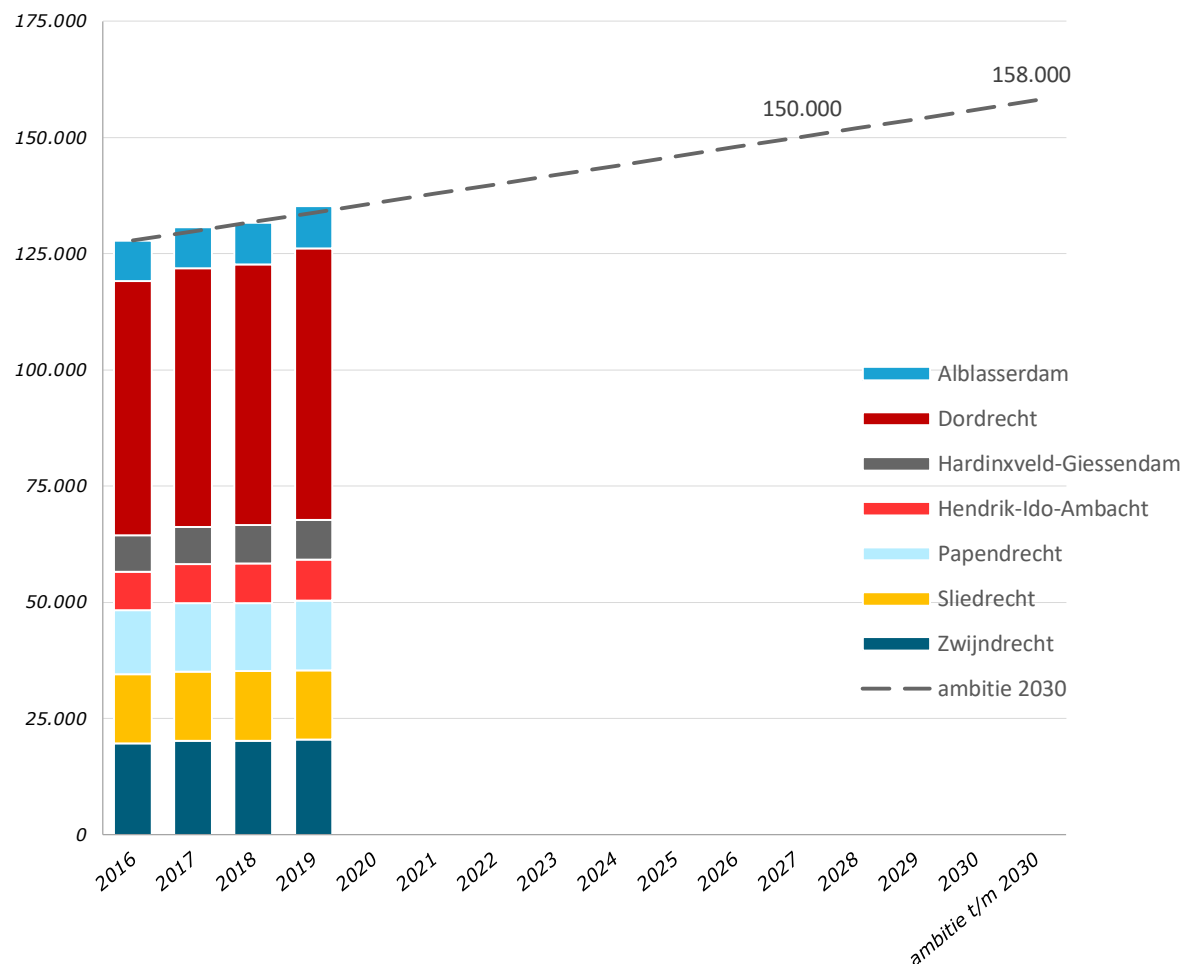
Fig. 2.8 Ontwikkeling banen Drechtsteden in relatie tot de ambitie 2030

Ontwikkeling banen Drechtsteden in relatie tot ambitie 2030

Voor 2030 is in de regionale Groeiagenda de ambitie gesteld om 30.000 banen aan de werkgelegenheid toe te voegen. Dat betekent dat de regio eind 2030 een werkgelegenheid van circa 158.000 banen moet bieden. Als we uitgaan van een gelijkmatige groei over de jaren t/m 2030, betekent dit een noodzakelijke toevoeging aan de werkgelegenheid van een ca 2.000 banen per jaar. Met de gerealiseerde groei van bijna 7.400 banen tussen 2016 en 2019 zitten we vooralsnog op koers om de ambitie te realiseren (fig. 2.8). De huidige coronacrisis kan echter grote gevolgen hebben voor de verdere ontwikkeling van de werkgelegenheid. Overigens gaat het niet alleen om de aantallen banen, maar is de kwaliteit van die banen en de match met de huidige en toekomstige beroepsbevolking evenzeer van belang.

Tabel 2.6 Ontwikkeling banen per gemeente

	2016	2017	2018	2019
Dordrecht	54.766	55.583	56.164	58.380
Zwijndrecht	19.659	20.169	20.162	20.513
Papendrecht	13.723	14.778	14.549	14.991
Sliedrecht	14.906	14.926	15.095	14.901
Alblasserdam	8.645	8.814	8.866	9.096
Hendrik-Ido-Ambacht	8.228	8.322	8.557	8.806
Hardinxveld-Giessendam	7.898	8.041	8.212	8.500
Totaal	127.825	130.633	131.605	135.187

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden en Groeiagenda Drechtsteden 2030, bewerking OCD

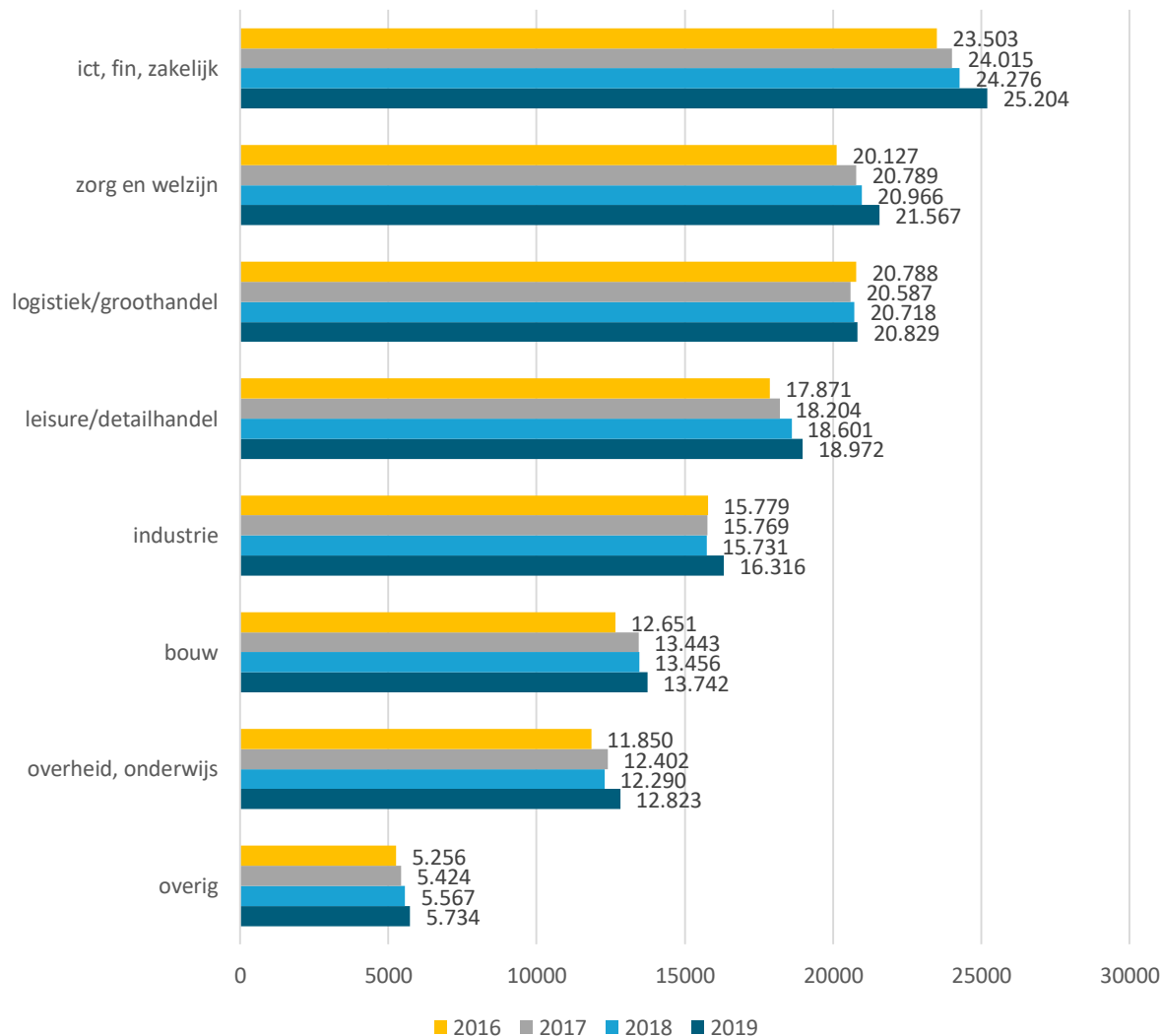

Banen naar sector

Fig 2.9 Ontwikkeling aantal banen Drechtsteden naar sector 2016-2019 (per 1 jan.)

Ontwikkeling aantal banen Drechtsteden naar sector

De sector ICT, financiële en zakelijke dienstverlening biedt met ruim 25.000 banen de meeste werkgelegenheid in de regio (fig. 2.9). De werkgelegenheid in deze sector groeide tussen 2016 en 2019 met +7,2%. Absoluut gezien kwamen er daarmee in deze sector ruim 1.700 banen bij. De sterkste relatieve groei van de werkgelegenheid zien we in de sectoren Bouw (+8,6%) en Overheid & onderwijs (+8,2%). Binnen de sector Logistiek & groothandel groeide de werkgelegenheid tussen 2016 en 2019 met +0,2% het minst hard.

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden

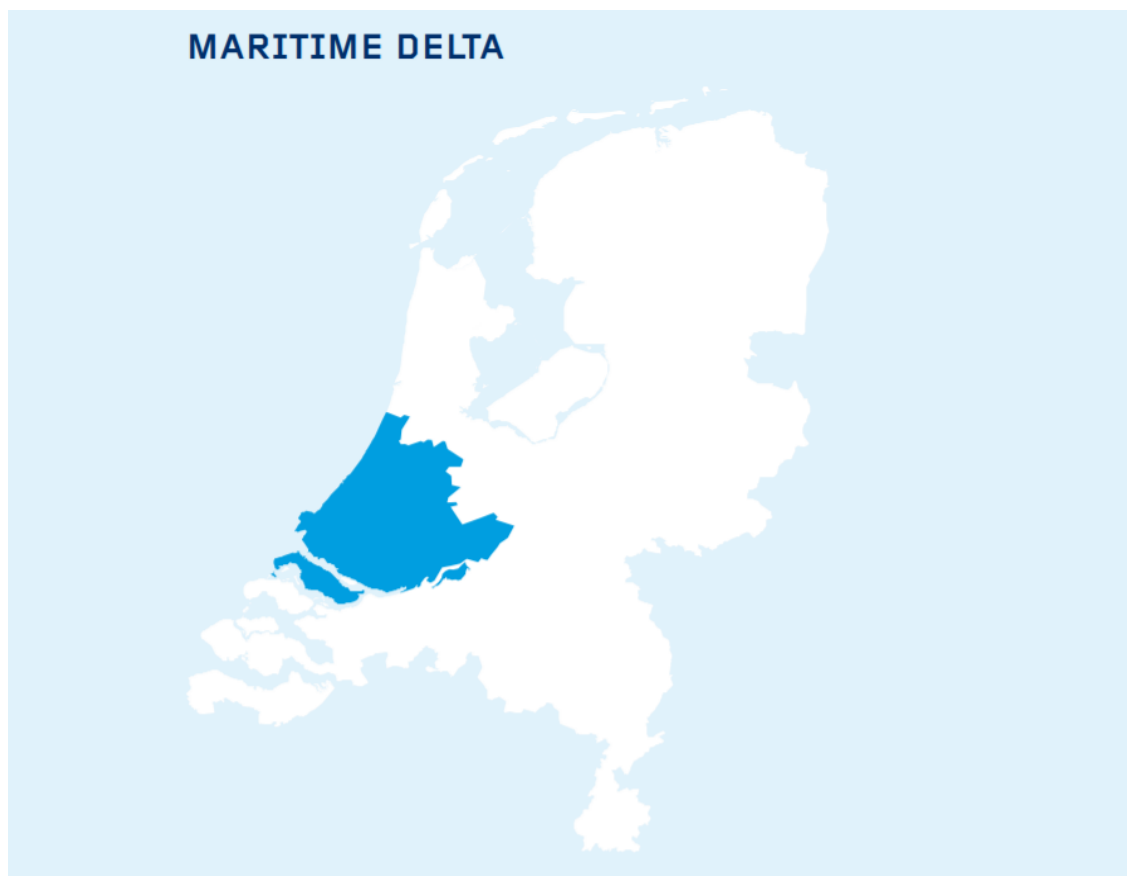

Maritieme sector in de Drechtsteden

Een belangrijke, nationaal onderscheidende sector in de Drechtsteden is de maritieme sector. Het gaat dan met name om de maritieme maakindustrie, binnenvaart en het waterbouwcluster.

De Drechtsteden maken onderdeel uit van de Maritime Delta, het gebied tussen Gorinchem en de Maasvlakte. In 2016 bevond 43% van de maritieme werkgelegenheid in Nederland zich in deze Maritime Delta. Dit betreft ca. 71.000 werkzame personen bij 5.165 maritieme vestigingen in de Maritime Delta-regio. In de Drechtsteden biedt het maritiem cluster werkgelegenheid aan ruim 10.000 personen.

Uit: Maritime Delta Monitor 2017

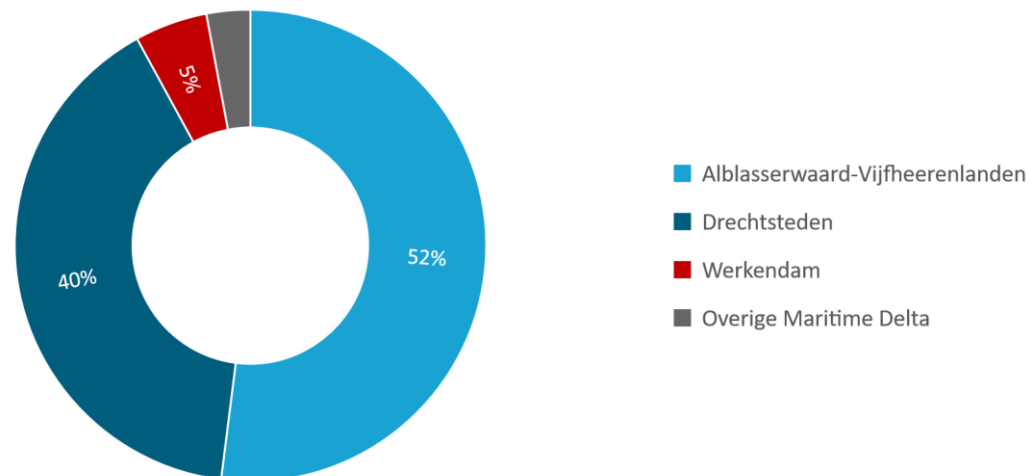

Maritieme sector in de Drechtsteden

Waterbouw & binnenvaart

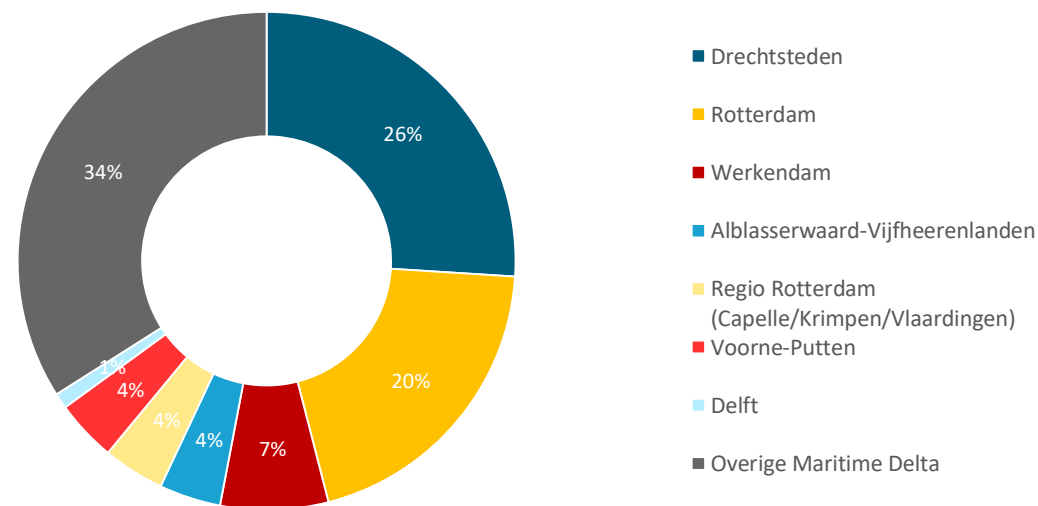
De Drechtsteden spelen daarnaast met name een rol in de waterbouw en de binnenvaart. De Drechtsteden zijn traditioneel sterk gespecialiseerd in waterbouw (fig. 2.10). 40% van de werkgelegenheid in de waterbouw bevindt zich in de Drechtsteden. Van de binnenvaart bevindt 26% van de werkgelegenheid zich in de Drechtsteden (fig. 2.11).

Fig. 2.10 Werkgelegenheid waterbouw Maritime Delta naar regio

Bron: Maritime Delta Monitor 2017

Fig. 2.11 Werkgelegenheid binnenvaart Maritime Delta naar regio

Bron: Maritime Delta Monitor 2017

Pendel in de Drechtsteden

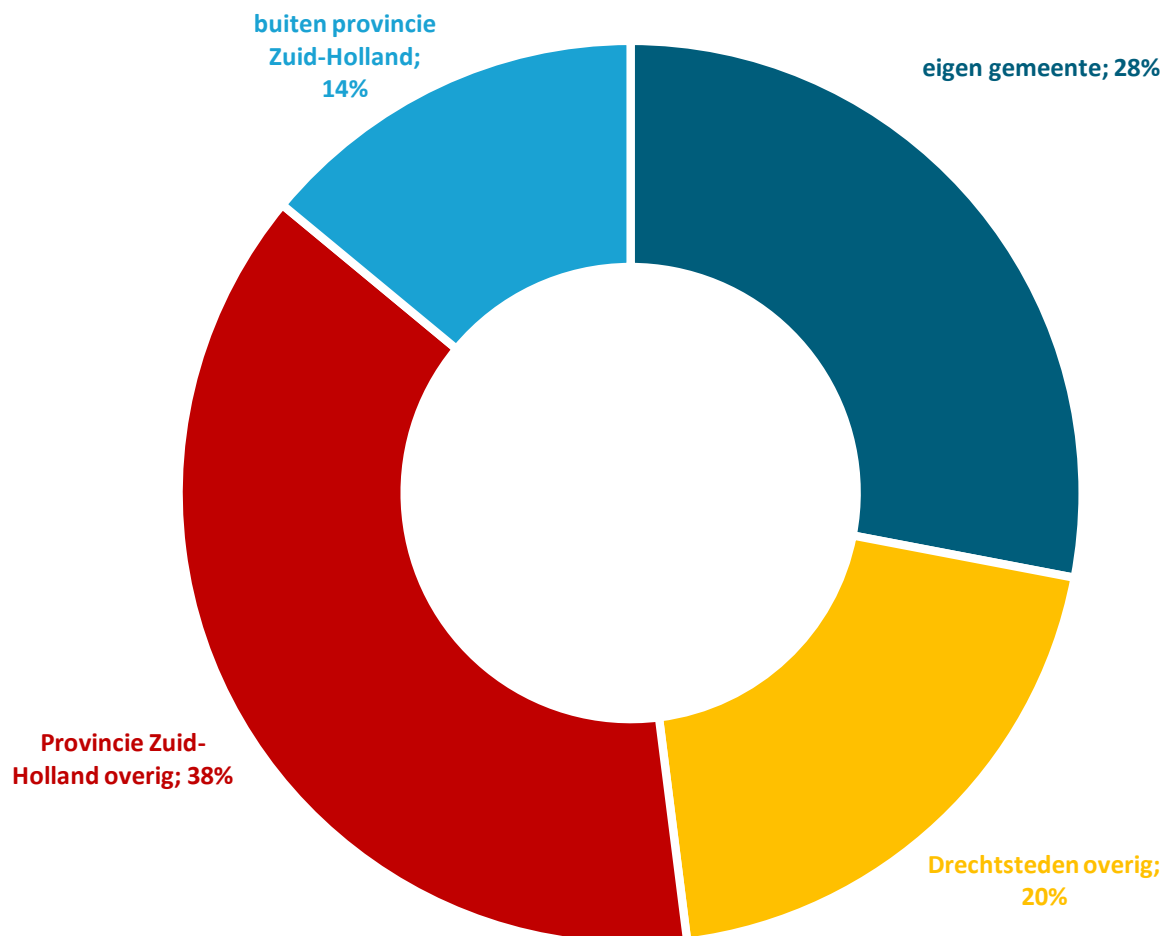
Locatie banen

Fig. 2.12 Locatie banen werknemers woonachtig in de Drechtsteden, dec. 2018*

Locatie banen werknemers woonachtig in de Drechtsteden

Bijna drie op de tien inwoners van de Drechtsteden met een baan in loondienst (28%) zijn werkzaam in de eigen woongemeente (fig. 2.12). Nog eens 20% is werkzaam in een andere gemeente binnen de Drechtsteden. Dat betekent dat bijna de helft van de Drechtstedelingen met een baan in loondienst werkzaam is binnen de Drechtsteden. 38% werkt elders in de provincie Zuid-Holland en 14% is buiten de eigen provincie werkzaam. In deze cijfers zijn de 13.331 zelfstandigen per 1-1-2019 niet meegenomen. Omdat zelfstandigen relatief vaak werkzaam zijn in de eigen woonomgeving, zal het aandeel Drechtstedelingen dat in de regio werkt waarschijnlijk nog wat hoger liggen.

* uitsluitend banen van werknemers, excl. zelfstandigen

Bron: CBS

Locatie banen

Locatie banen werknemers woonachtig in de Drechtsteden

Dordtenaren werken met 38% het vaakst in hun eigen woongemeente (tabel 2.7). Inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht werken met 15% het minst vaak in hun eigen woongemeente. Ambachters werken relatief vaak in de rest van de Drechtsteden (27%) of elders in de provincie Zuid-Holland (45%). Ook inwoners van Papendrecht (17%), Alblaserdam (19%) en Zwijndrecht (20%) werken relatief weinig binnen hun eigen woongemeente. Met 17% werken inwoners van Hardinxveld-Giessendam het vaakst buiten de provincie Zuid-Holland. Onder Alblaserdammers ligt het aandeel werknemers dat voor hun werk de provincie verlaat met 11% het laagst.

** uitsluitend banen van werknemers, excl. zelfstandigen*

Tabel 2.7 Locatie banen werknemers woonachtig in de Drechtsteden naar woongemeente, dec. 2018*

	<i>Eigen gemeente</i>	<i>Drechtsteden overig</i>	<i>Provincie Zuid-Holland overig</i>	<i>Buiten provincie Zuid-Holland</i>
<i>Alblaserdam</i>	19%	26%	44%	11%
<i>Dordrecht</i>	38%	11%	35%	16%
<i>Hardinxveld-Giessendam</i>	28%	21%	34%	17%
<i>Hendrik-Ido-Ambacht</i>	15%	27%	45%	14%
<i>Papendrecht</i>	17%	34%	36%	13%
<i>Slidrecht</i>	29%	25%	33%	13%
<i>Zwijndrecht</i>	20%	24%	42%	13%
Totaal Drechtsteden	28%	20%	38%	14%

Bron: CBS

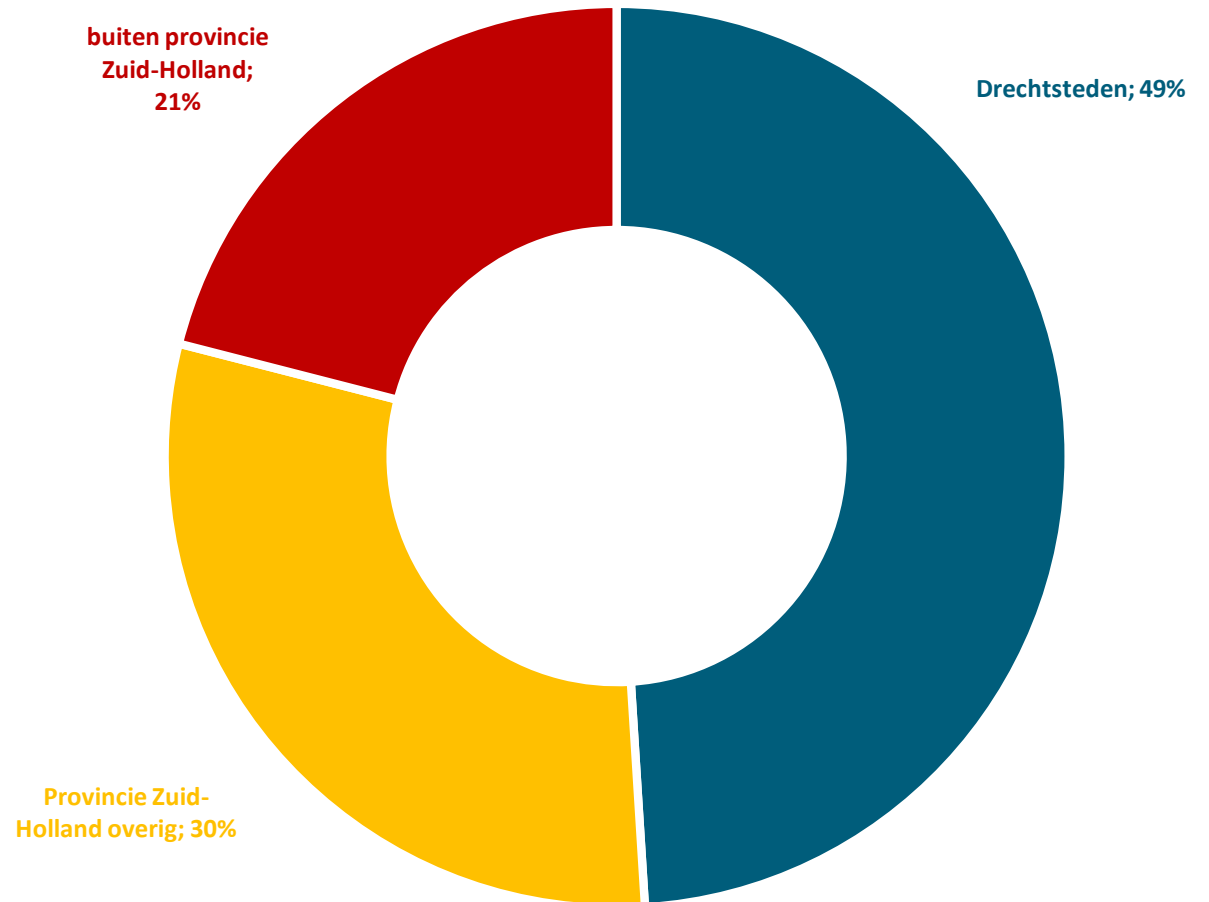
Woonplaats werknemers

Fig. 2.13 Woonplaats werknemers werkzaam in de Drechtsteden, dec. 2018*

Locatie banen werknemers woonachtig in de Drechtsteden

Omgekeerd is de helft van de werknemers met een baan in loondienst binnen de Drechtsteden (49%) ook woonachtig in de regio (fig. 2.13) 30% woont elders in de provincie Zuid-Holland en 21% is woonachtig buiten de provincie.

* uitsluitend banen van werknemers, excl. zelfstandigen

Bron: CBS

WW & bijstand in de Drechtsteden

Ontwikkeling aantal WW-uitkeringen tussen januari 2018 en april 2020

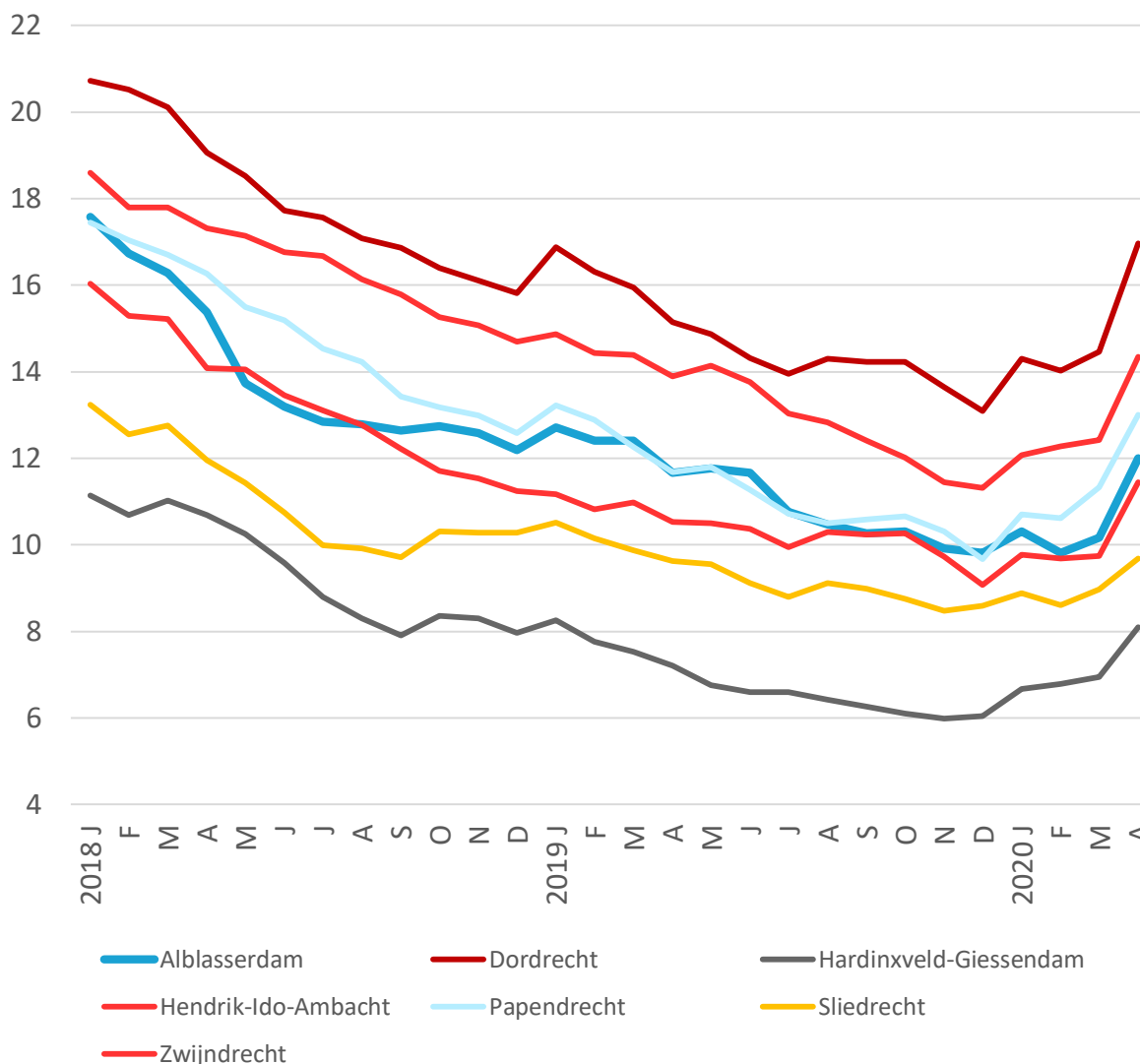
De Werkloosheidswet (WW) is een wet die werkloze werknemers -met voldoende arbeidsverleden en beschikbaar voor arbeid- een werkloosheidsuitkering biedt. Dordrecht telt zowel absoluut als relatief gezien de meeste WW-ontvangers in de regio (fig. 2.14, tabel 2.8). In april 2020 telde de gemeente Dordrecht 2.024 WW-ontvangers, wat neerkomt op 17,0 WW-uitkeringen per 1.000 inwoners. Hardinxveld-Giessendam telt zowel absoluut als relatief de minste WW-ontvangers. In april 2020 telde de gemeente Hardinxveld-Giessendam 148 WW-ontvangers, wat neerkomt op 8,1 WW-uitkeringen per 1.000 inwoners. Vanaf begin 2018 is het aantal WW-uitkeringen in alle Drechtstedengemeenten gedaald. Sinds de maatregelen om het coronavirus in te dammen zien we het aantal WW-uitkeringen in de hele regio snel oplopen.

Tabel 2.8 Absoluut aantal WW-uitkeringen per gemeente

	2018	2019	2020		
	Jan	Jan	Jan	Mrt	Apr
Alblasserdam	352	255	208	205	242
Dordrecht	2.454	2.002	1.706	1.725	2.024
Hardinxveld-Giessendam	200	149	122	127	148
Hendrik-Ido-Ambacht	492	346	305	304	357
Papendrecht	563	427	344	364	418
Slidrecht	331	263	224	226	244
Zwijndrecht	829	664	540	556	642
Totaal	5.221	4.106	3.449	3.507	4.075

WW-uitkeringen

Fig. 2.14 Ontwikkeling aantal WW-uitkeringen per 1.000 inwoners per gemeente, jan. 2018 – apr. 2020

Bron: ArbeidsmarktInZicht/UWV, bewerking OCD

Ontwikkeling aantal bijstandsuitkeringen tussen januari 2018 en juni 2020

Begin juni 2020 liepen in de regio 6.389 bijstandsuitkeringen (fig. 2.15). Na een daling van het aantal bijstandsuitkeringen in 2018 en 2019 zien we het aantal uitkeringen sinds de invoering van de maatregelen om het coronavirus in te dammen weer stijgen. Begin juni 2020 komt het aantal bijstandsuitkeringen in de regio voor het eerst weer boven het niveau van een jaar eerder (juni 2019; 6.338 bijstandsuitkeringen).

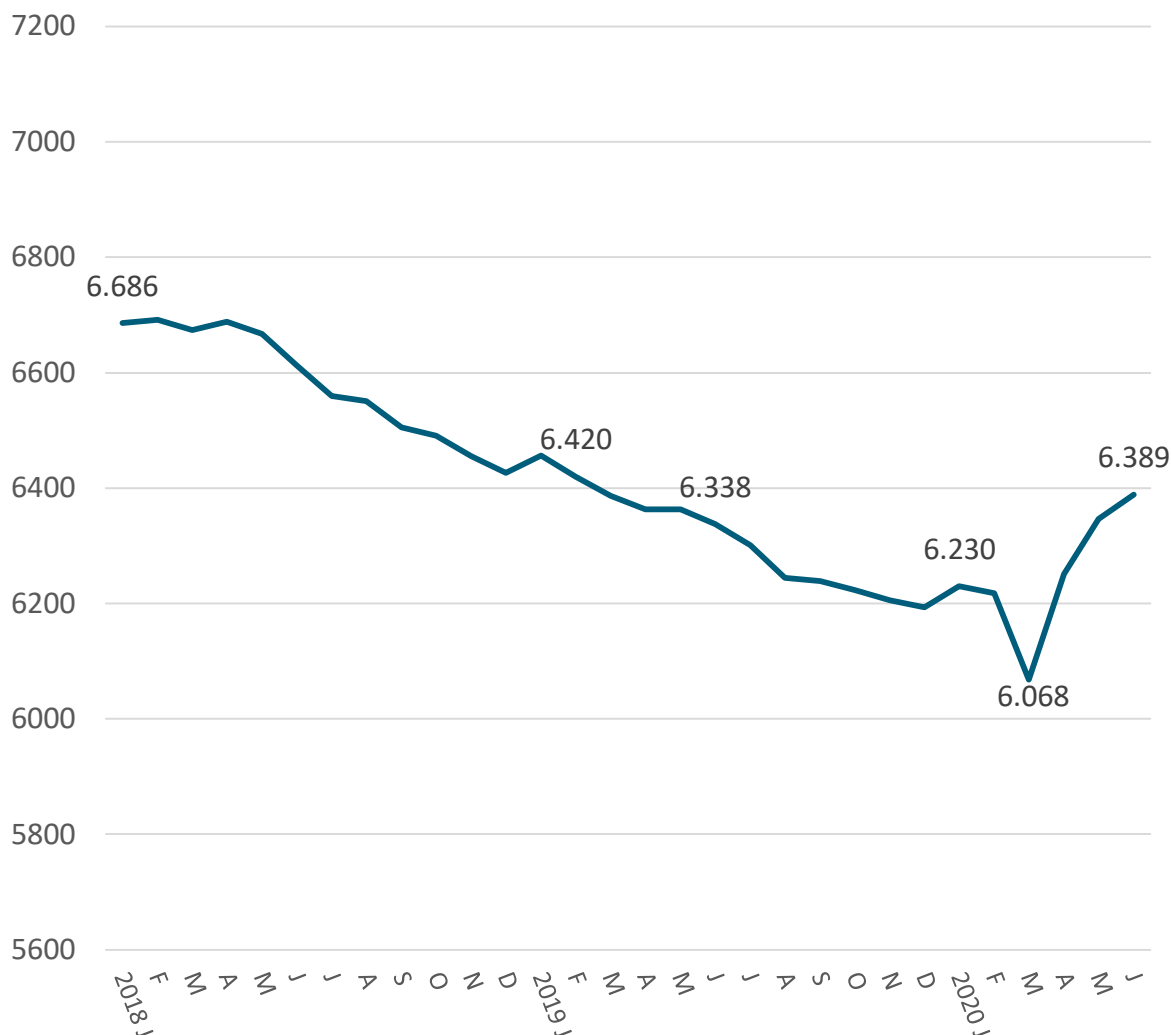
De gemeente Dordrecht heeft met 3.695 bijstandsuitkeringen begin juni 2020 veruit de meeste bijstandsgerechtigden van de regio (tabel 2.9). Hardinxveld-Giessendam telt met 143 bijstandsuitkeringen de minste bijstandsgerechtigden van de regio.

Tabel 2.9 Absoluut aantal bijstandsuitkeringen per gemeente (per begin van de maand)

	2019	2020			
	1 juni	1 mrt	1 apr	1 mei	1 juni
Alblasserdam	317	311	317	327	332
Dordrecht	3.687	3.526	3.635	3.672	3.695
Hardinxveld-Giessendam	137	133	140	143	143
Hendrik-Ido-Ambacht	317	302	314	316	315
Papendrecht	443	431	449	457	462
Sliedrecht	423	405	420	435	437
Zwijndrecht	1.014	960	976	997	1.005
Totaal	6.338	6.068	6.251	6.347	6.389

Bijstandsuitkeringen absoluut

Fig. 2.15 Ontwikkeling absoluut aantal bijstandsuitkeringen Drechtsteden, jan. 2018 – juni 2020 (per begin van de maand)

Bron: SDD

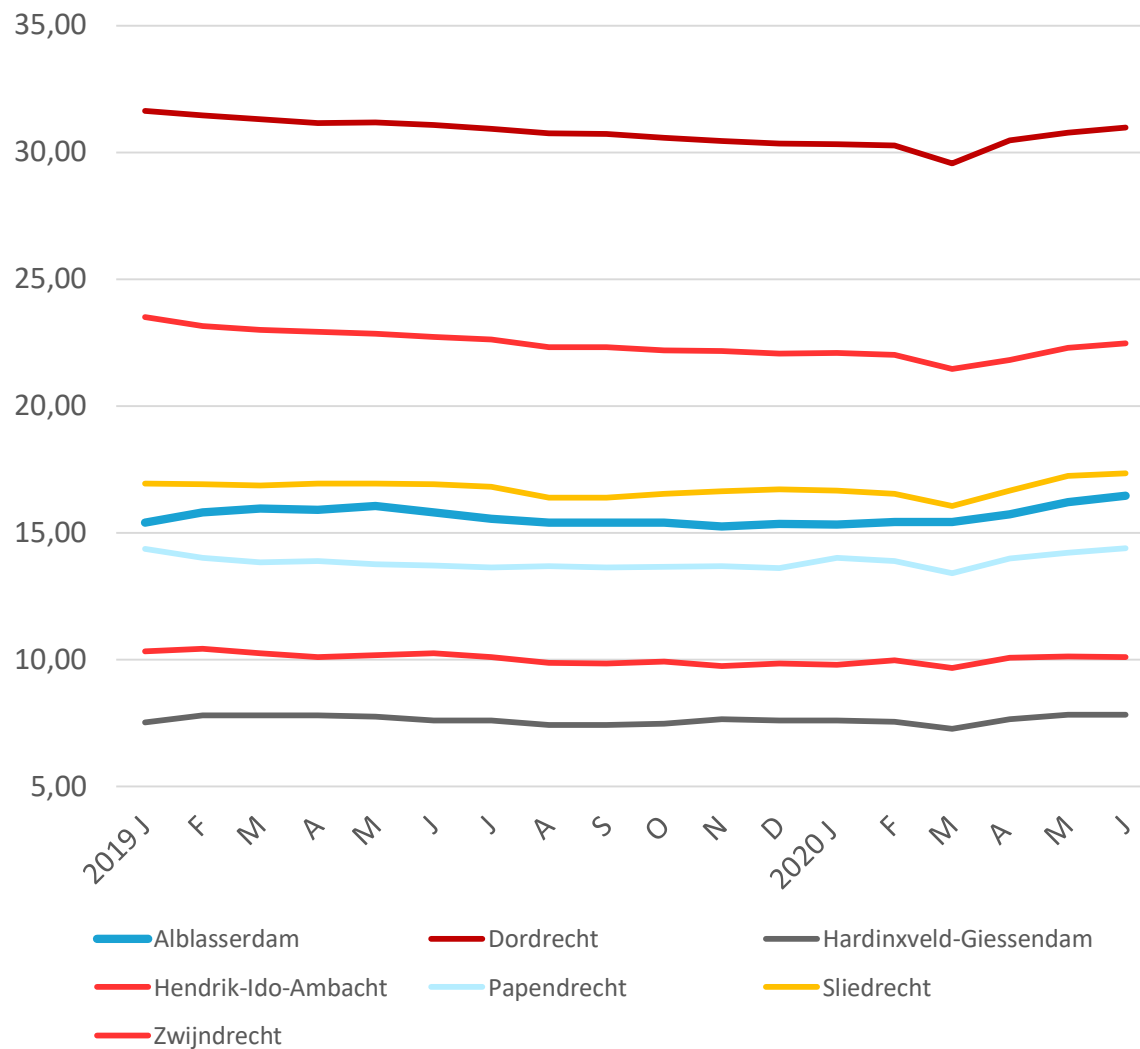

Bijstandsuitkeringen relatief

Fig. 2.16 Ontwikkeling aantal bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners per gemeente, jan. 2019 – mei 2020 (per begin vd maand)

Ontwikkeling aantal bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners per gemeente

Wanneer we naar het aantal bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners kijken, valt op dat er duidelijke verschillen zijn tussen de gemeenten in de regio. De gemeente Dordrecht heeft met ca. 31 bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners zowel absoluut als relatief de meeste bijstandsklanten. De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft met ca. 7,8 bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners de minste bijstandsklanten.

Bron: SDD

Mbo & hoger onderwijs in de Drechtsteden

Mbo in de Drechtsteden

Deelnemers mbo aan ROC Da Vinci College

In 2019 stonden er 7.990 mbo-studenten ingeschreven aan het Dordtse ROC Da Vinci College (tabel 2.10). Dat waren er 455 minder dan in 2016. Het grootste deel van de ingeschreven mbo'ers volgt een BOL voltijd-opleiding (5.481 deelnemers; 69%). BOL staat voor Beroeps Opleidende Leerweg. BOL-deelnemers volgen het grootste deel van hun opleiding op school. In totaal 2.509 mbo'ers (31%) stonden ingeschreven als BBL-deelnemer. BBL staat voor Beroeps Begeleidende Leerweg, een combinatie van werken en leren waarbij deelnemers in dienst zijn van een erkend leerbedrijf.

Tabel 2.10 Deelnemers mbo aan ROC Da Vinci College

	2016	2017	2018	2019
<i>BBL</i>	2.327	2.451	2.644	2.509
<i>BOL deeltijd</i>	4	-	-	-
<i>BOL voltijd</i>	6.114	5.940	5.606	5.481
<i>Totaal</i>	8.445	8.391	8.250	7.990

Bron: DUO

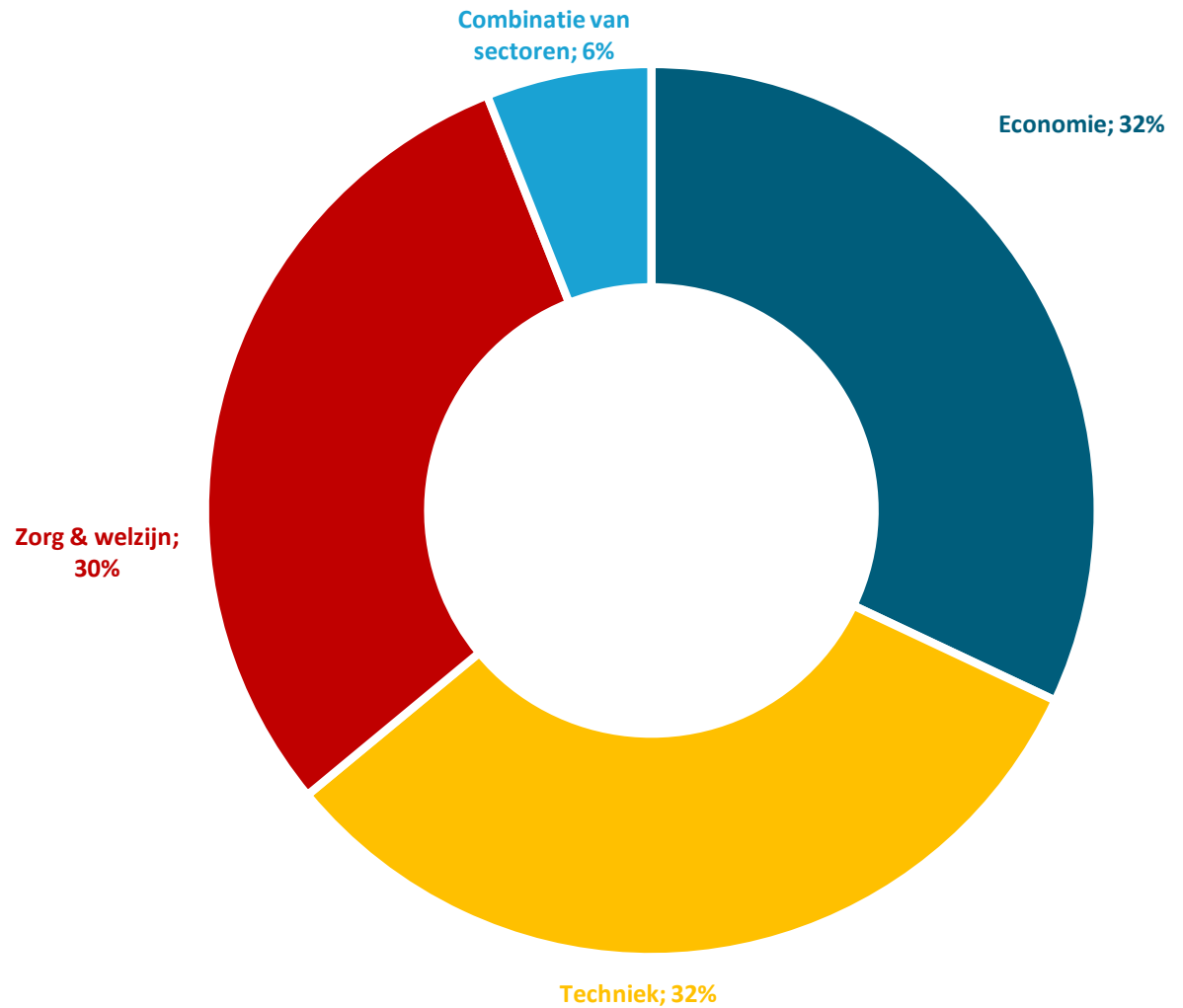

Mbo naar sector

Fig. 2.17 Deelnemers mbo ROC Da Vinci College naar sector, 2019

Verdeling deelnemers mbo naar sectoren

Het Da Vinci College biedt mbo-opleidingen in de sectoren Economie, Techniek en Zorg & welzijn. De instelling biedt geen opleidingen in de sector Groen. De deelnemers zijn evenredig over de aangeboden sectoren verdeeld. Een derde deel van de mbo'ers aan het ROC Da Vinci College volgt een opleiding in de sector Economie (32%), eveneens een derde deel in de sector Techniek (32%) en 30% in de sector Zorg & welzijn (fig. 2.17). De overige 6% van de mbo-deelnemers volgt een opleiding in een combinatie van sectoren.

Bron: DUO

Hoger onderwijs in de Drechtsteden

Studenten hoger onderwijs Drechtsteden

In 2019 volgden 461 studenten hoger onderwijs aan een onderwijsinstelling in de Drechtsteden (tabel 2.11). Sinds 2016 (315 studenten) is het aantal studenten hoger onderwijs aan een onderwijsinstelling in de Drechtsteden sterk gegroeid (+46%).

Vooraf het aantal studenten dat de Associate Degree 'Sociaal Werk in de Zorg' volgt, groeide snel. In 2019 waren 88 studenten in opleiding voor deze Associate Degree aan de regionale vestiging van de Christelijke Hogeschool Ede. In 2016 volgden nog maar 25 studenten deze opleiding. Ook het aantal Bachelor-studenten in de Drechtsteden nam in de afgelopen jaren duidelijk toe. In 2019 volgden 373 studenten een Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' aan de regionale vestiging van Hogeschool INHOLLAND. In 2016 waren dit nog 290 studenten.

Van de Bachelor-studenten in 2019 studeerde 44% voltijds (163 studenten), 36% in deeltijd (136 studenten) en volgde 20% een duaal traject (74 studenten).

Tabel 2.11 Studenten hoger onderwijs Drechtsteden

	2016	2017	2018	2019
Associate Degree 'Sociaal Werk in de Zorg' (duaal)	25	59	60	88
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (deeltijd)	113	119	146	136
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (duaal)	0	0	34	74
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (voltijd)	177	176	170	163
Totaal studenten hoger onderwijs Drechtsteden	315	354	410	461

Bron: DUO

Opgave: Bereikbaarheid & Mobiliteit

Klik op de
icoontjes en
ga direct
naar...

Autobezit

Fietsenstallingen

Openbaar
vervoer

Files

Partners

Terug naar
inhoudsopgave

Over ons

Terugdringen autovervoer

Fig. 3.1 Aantal personenauto's particulieren per 1 jan.

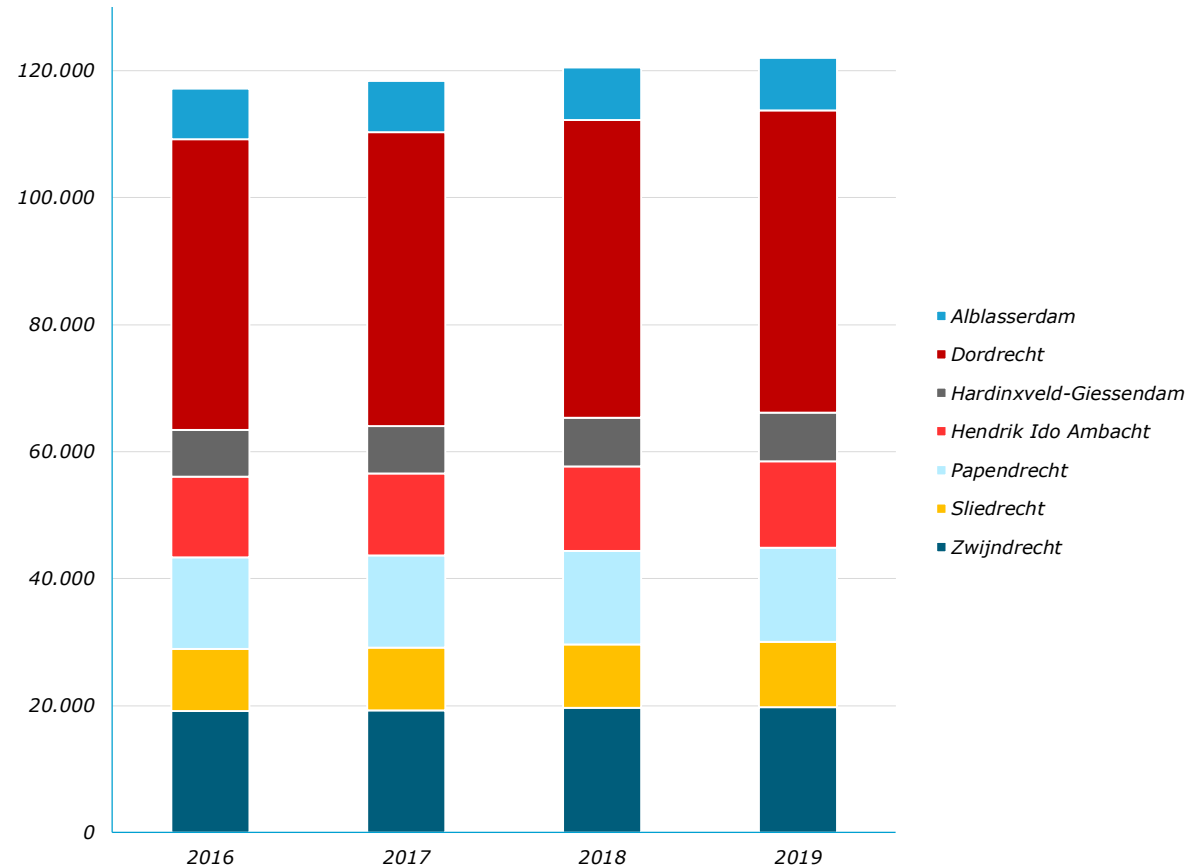
Aantal personenauto's particulieren

Het aantal personenauto's in de Drechtsteden nam in het afgelopen jaar toe met 1% vergelijkbaar aan de toename in Nederland.

Hoeveelheid verkeer in Kiltunnel gehalveerd door coronacrisis

De hoeveelheid verkeer in de Kiltunnel is gehalveerd door de coronacrisis. Per etmaal komen er nog maar 8000 auto's en motoren door. Dat meldt de provincie Zuid-Holland.

De financiële gevolgen voor de tunnel zijn nog onduidelijk, doordat niet bekend is hoe lang het coronavirus zijn stempel nog op de wereld drukt. Gedeputeerde staten rekenen dat, als de huidige rust voortduurt tot half september, er 1,85 miljoen euro minder aan tol binnenkomt. Dat is geen probleem doordat de kosten van enkele afgeloste leningen wegvallen. Bron: provincie Zuid-Holland

Bron: CBS

Aanpak congestie A15 & A16

Tabel 3.1 File top 50 in 2019

<i>Plaats in de top 50</i>	<i>Locatie van de file</i>	<i>Filezwaarte</i>
17	A16 tussen Moerdijkbrug en 's Gravendeel	96.951
19	A15 tussen Sliedrecht Oost en Sliedrecht West	94.260
30	A15 tussen Sliedrecht West en Sliedrecht Oost	78.688
43	A15 tussen Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam	58.715
50	A15 tussen Sliedrecht Oost en Hardinxveld-Giessendam	52.763
	totaal	381.377

Bron: RWS

Tabel 3.2 File top 50 in 2018

<i>Plaats in de top 50</i>	<i>Locatie van de file</i>	<i>Filezwaarte</i>
19	A16 tussen Moerdijkbrug en 's-Gravendeel	88.688
26	A15 tussen Sliedrecht Oost en Sliedrecht West	82.441
36	A15 tussen Sliedrecht West en Sliedrecht Oost	60.806
40	A15 tussen Papendrecht en Sliedrecht West	54.259
46	A15 tussen Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam	50.891
	totaal	337.085

Bron: RWS

Aanpak congestie snelwegen A15 en A16

Evenals in 2018 komen de regionale delen van de A15 4 keer en de A16 1 keer voor in de top 50 van files binnen Nederland. De totale filezwaarte van deze wegvakken nam toe met 13%. De A16 tussen de Moerdijkbrug en 's Gravendeel stond in 2018 nog op plaats 19 en in 2019 op plaats 17.

Definitie filezwaarte

Filezwaarte is de gemiddelde filelengte maal de duur van de file. De jaarfilezwaarte wordt uitgedrukt in kilometerminuten per jaar. Deze rapportage bevat de totale filezwaarte over twaalf maanden. Een file is hierbij gedefinieerd als verkeer met een snelheid lager dan 50 km/uur over een afstand van tenminste 2 kilometer. De wegen in de top 50 kennen gemiddeld iedere werkdag twee files van een 1 tot 1,5 uur over tenminste 2 kilometer.

Openbaar vervoer

Aantal instappers in het openbaar vervoer

Er zijn drie vormen van openbaar vervoer binnen de Drechtsteden, de trein, de bus en de waterbus. Het aantal in/uitstappers op de NS-stations in de Drechtsteden bedraagt zo'n 31.000 per gemiddelde werkdag. In vergelijking met 2018 steeg het aantal met 1%, in Nederland was dat 2%. Daar komen de in/uitstappers van de Merwede Lingelijn nog bij.

Zo'n 8,5 miljoen instappers per jaar checken in of uit binnen de gehele regio Drechtsteden samen met Alblasserwaard Vijfheerenlanden, waarvan zo'n 15% bij de bushaltes bij Dordrecht centraal. Gemiddeld wordt door hen 10 kilometer afgelegd

De Waterbus

De waterbus kende in geheel 2019 688.288 opstappers ten opzichte van 756.565 in 2018. Dat is een daling van 9%. Er zijn drie verklaringen voor de afname: de zomer van 2018 was uitzonderlijk goed; er was in 2018 een Dordt in Stoom en in 2019 niet en de kerstmarkt ging grotendeels niet door. In 2020 was er tot nu toe een zeer geringe toename door de sluiting van de Wantijbrug, maar het Coronavirus zorgde voor een zeer forse daling van opstappers.

Tabel 3.3 Aantallen, in- en uitstappende reizigers op de stations in de regio Drechtsteden (3 stations NS)

Station	2016	2017	2018	groei 2017-2018
Dordrecht	24351	24351	24483	1%
Dordrecht-zuid	1076	1076	1111	3%
Zwijndrecht	5376	5376	5427	1%
Totaal	31258	30803	31021	1%
Nederland				2%

Bron: NS, gemiddelde werkdag

Fiets

Fig. 3.2 Bezetting fietsenstallingen bij NS-stations

Bezetting fietsenstallingen bij NS-stations

De bezetting van de fietsenstallingen bij de treinstations nam tussen april 2018 en september 2018 toe, maar daalde weer in april 2019.

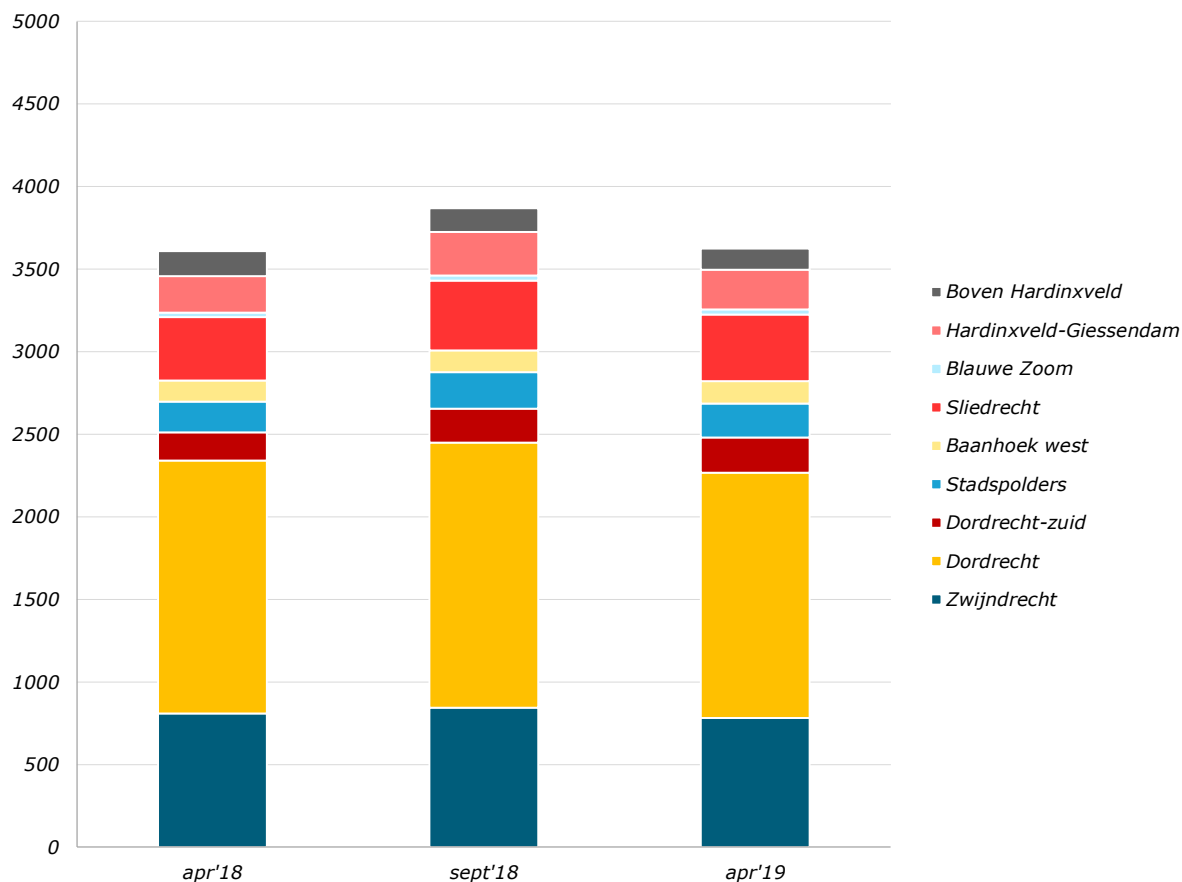
In april 2019 waren er zo'n 3.626 plaatsen bezet ten opzichte van een totale capaciteit van 5.330 plaatsen. De bezettingsgraad is gemiddeld ongeveer tweederde.

Bij vijf stations ligt de bezetting rond of boven 75%. Het gaat om: Dordrecht, Dordrecht Stadspolders, Baanhoek West, Sliedrecht en Boven Hardinxveld.

Bij Blauwe Zoom is de bezetting nog laag.

Tabel. 3.4 Absoluut aantal fietsen op NS-stations

Station	2018		2019
	Apr	Sep	Apr
Zwijndrecht	810	842	781
Dordrecht	1.529	1.606	1.486
Dordrecht-zuid	174	208	212
Stadspolders	185	220	207
Baanhoek west	128	131	136
Sliedrecht	384	425	404
Blauwe Zoom	28	30	31
Hardinxveld-Giessendam	220	264	238
Boven Hardinxveld	149	144	131

Bron: provincie Zuid Holland

Opgave: Energietransitie

Klik op de
icoontjes en
ga direct
naar...

Gasgebruik

Energie labels

**Energie
besparing**

**Elektrisch
rijden**

Duurzame energie

Partners

Terug naar
inhoudsopgave

Over ons

Stoppen met gebruik aardgas

Fig. 4.1 Gemiddeld gasverbruik woningen in m3

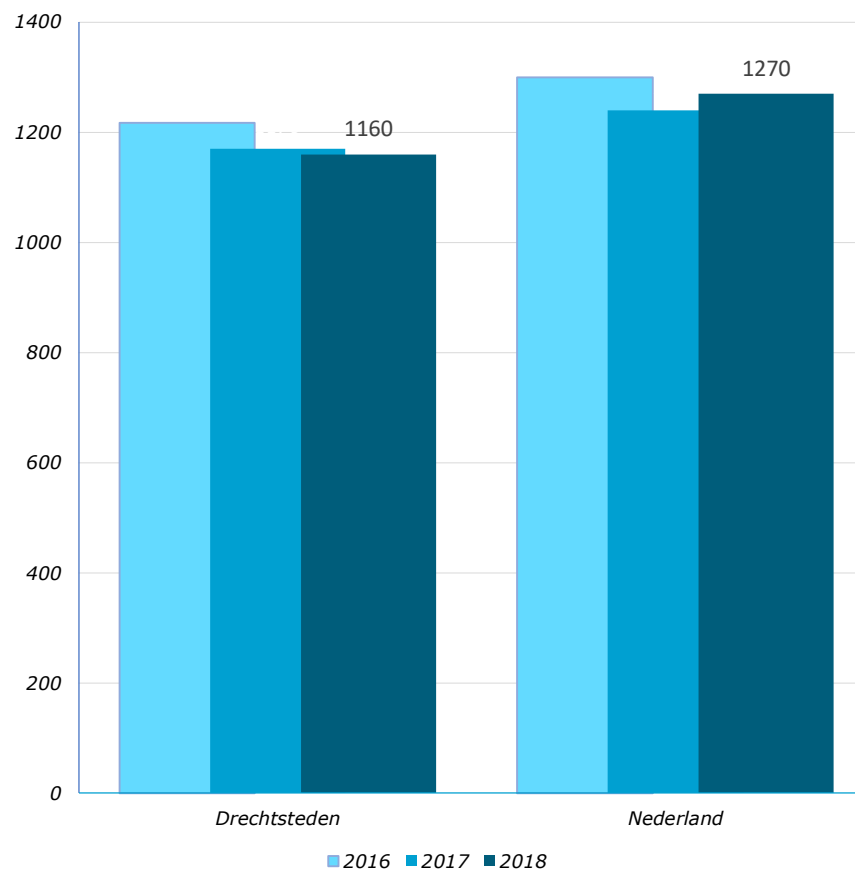
Stoppen met het gebruik van aardgas

In de Drechtsteden werd in 2018 per woning iets minder gas gebruikt dan in 2017. In Nederland was er een kleine toename. De afname in de Drechtsteden komt door de aansluiting van woningen op het warmtenet. In Dordrecht zijn inmiddels 5.500 woonequivalenten aangesloten op het warmtenet Dordrecht. De levering van warmte aan openbare gebouwen is hierin meegerekend. Er zijn in Dordrecht ongeveer 2000 woningen aangesloten op het warmtenet. In Papendrecht is bijna 8% van de woningen op warmtenet aangesloten. Dat heeft direct effect op het gasverbruik dat in Papendrecht 9% lager is dan het gemiddelde in de Drechtsteden.

Het gasverbruik in huurwoningen (waar relatief meer appartementen zijn) ligt gemiddelde 16% lager dan het gemiddelde; in koopwoningen (die relatief groot zijn) ligt het verbruik 11% hoger.

Tabel 4.1 Gemiddeld gasverbruik woningen in m3

	2016	2017	2018
Alblasserdam	1.200	1.150	1.140
Dordrecht	1.210	1.150	1.160
Hardinxveld-Giessendam	1.330	1.280	1.280
Hendrik-Ido-Ambacht	1.240	1.190	1.180
Papendrecht	1.110	1.070	1.060
Sliedrecht	1.210	1.170	1.170
Zwijndrecht	1.270	1.260	1.260
Drechtsteden	1.220	1.170	1.160
Nederland	1.300	1.240	1.270

Bron: CBS

Inzetten op energiebesparing

Fig. 4.2 Gemiddeld elektriciteitsverbruik woningen in Kwh

Inzetten op het besparen van energie

Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van woningen is in de Drechtsteden iets lager dan het gemiddelde in Nederland.

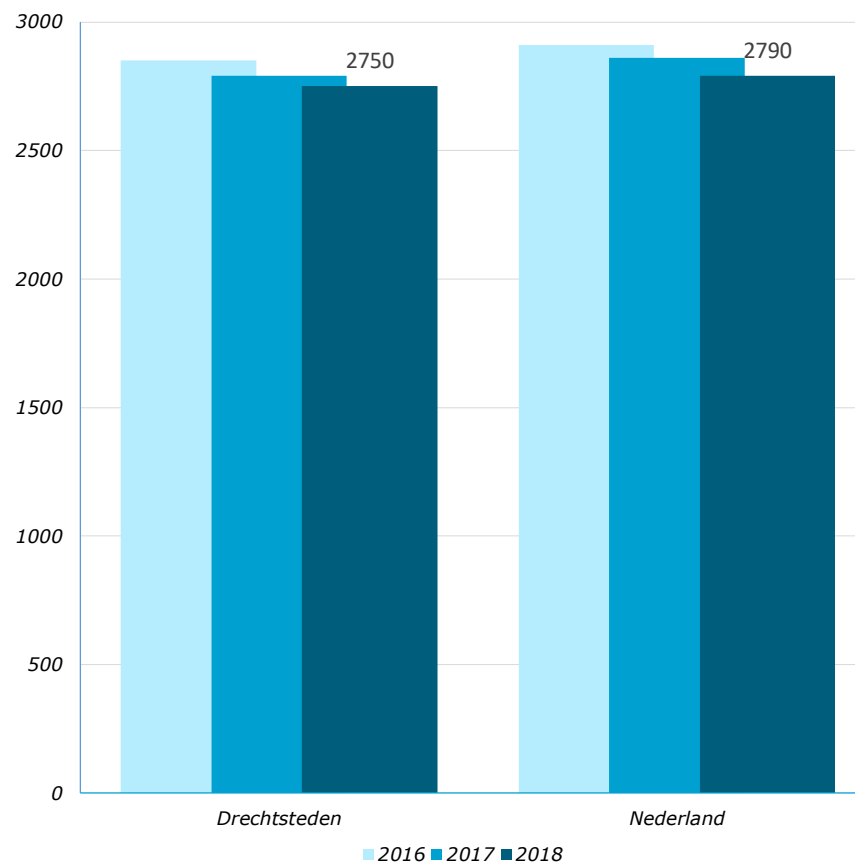
Het verbruik daalde in Nederland echter met 2,5%; in de Drechtsteden met 1,5%.

De daling komt door bijvoorbeeld de vervanging door energiezuinige verlichting en apparaten.

Het elektriciteitsverbruik in huurwoningen is gemiddeld 22% lager dan gemiddeld. In koopwoningen ligt het juist 15% hoger. Dit verklaart ook verschillen in elektriciteitsverbruik tussen Hendrik Ido Ambacht waar meer koopwoningen staan en Sliedrecht en Dordrecht waar meer huurwoningen zijn.

Tabel 4.2 Gemiddeld elektriciteitsverbruik woningen in Kwh

	2016	2017	2018
Alblasserdam	2.940	2.880	2.830
Dordrecht	2.730	2.670	2.640
Hardinxveld-Giessendam	3.050	3.020	2.970
Hendrik-Ido-Ambacht	3.190	3.090	3.030
Papendrecht	3.000	2.940	2.870
Sliedrecht	2.680	2.670	2.620
Zwijndrecht	2.870	2.810	2.760
Drechtsteden	2.850	2.790	2.750
Nederland	2.910	2.860	2.790

Bron: CBS

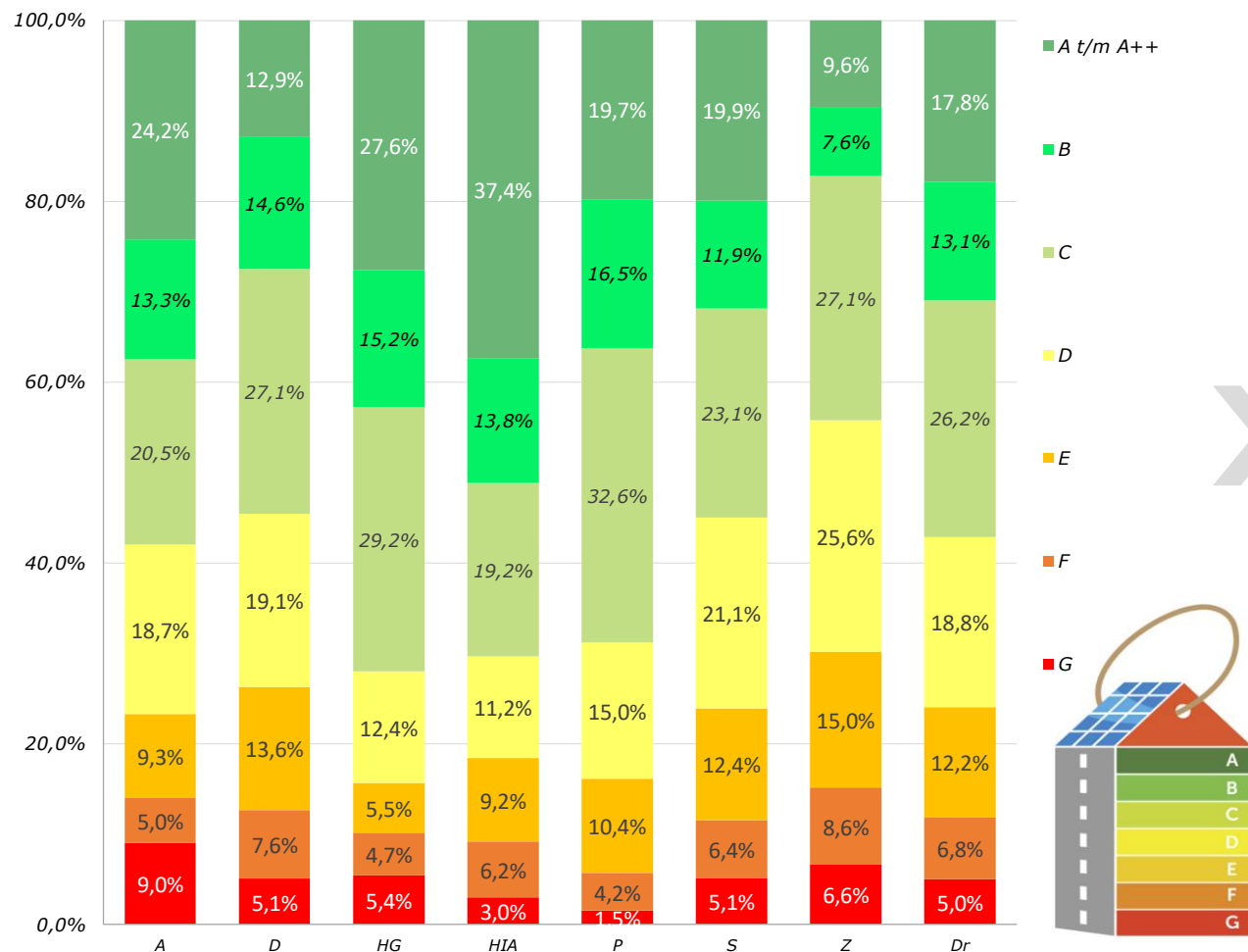
Energielabels

Fig. 4.3 Energielabels van woningen in de Drechtsteden

Energielabels van woningen

Steeds meer woningen krijgen een geldig energielabel. In 2018 had 41% van de woningen een geldig energielabel. In 2019 was dit al 46,5%. Het energielabel voor woningen geeft met de klassen A (groen, zeer zuinig) tot en met G (rood, weinig zuinig) aan hoe energiezuinig een woning is.

In Hendrik Ido Ambacht waar relatief veel nieuwe woningen zijn, hebben veel woningen een groen label; in Zwijndrecht en Dordrecht is dat het minst het geval. Zwijndrecht heeft relatief veel woningen met een label E t/m G.

Bron: RVO

Duurzame opwekking energie

Fig. 4.4 Aandeel duurzaam opgewekte energie in Tj

Duurzame opwekking van elektriciteit

Energieneutraal betekent dat de hoeveelheid benodigde energie geheel duurzaam opgewekt wordt.

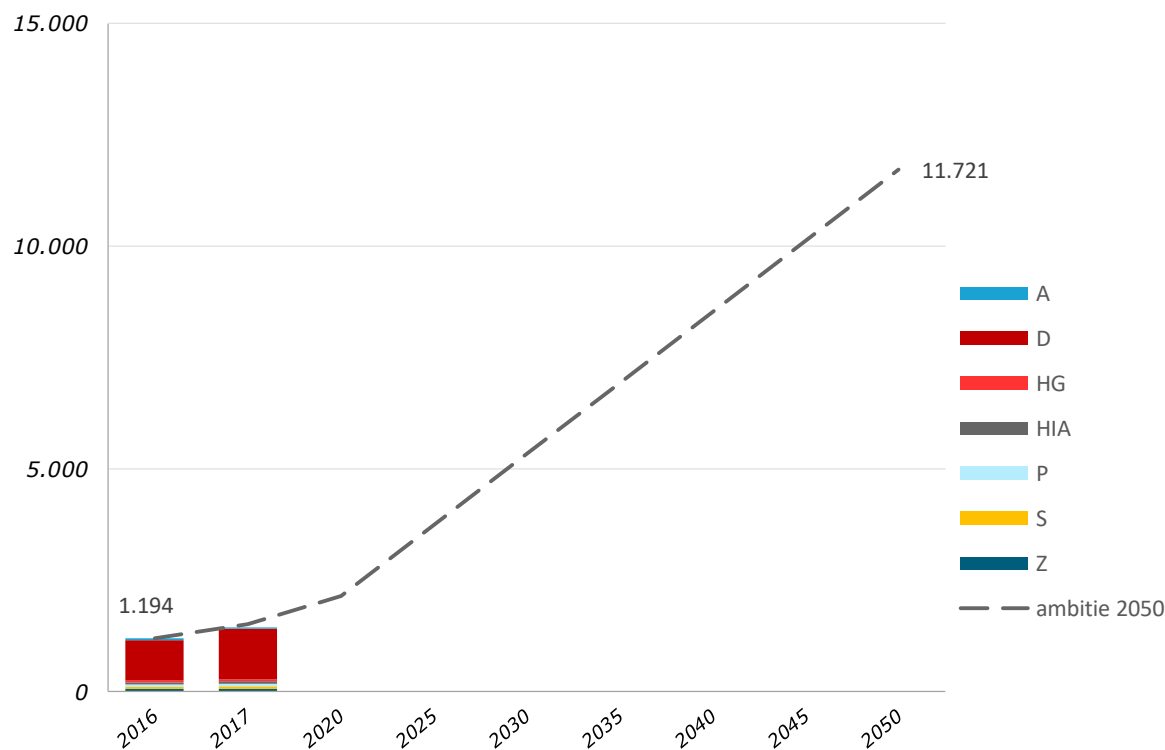
Het is daarvoor niet alleen belangrijk dat er zuinig wordt omgegaan met energie en woningen goed geïsoleerd worden, maar tevens dat de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie toeneemt.

Als de duurzaam opgewekte energie vertienvoudigt en tegelijkertijd de benodigde energie met de helft daalt dan zijn de Drechtsteden in 2050 energieneutraal.

*Het gaat om hernieuwbare energie (biomassa, elektriciteit, warmte, verkeer en vervoer, zonnestroom, wind op land en zee).

Tabel 4.3 duurzame opwekking van elektriciteit

	Duurzaam opgewekte energie in Tj	Totale energie in Tj	Aandeel in 2017
Alblasserdam	36	1.947	1,8%
Dordrecht	1.131	9.821	11,5%
Hardinxveld-Giessendam	50	1.662	3,0%
Hendrik-Ido-Ambacht	48	1.770	3,3%
Papendrecht	59	2.155	2,7%
Sliedrecht	57	1.854	3,1%
Zwijndrecht	67	4.201	1,6%
Drechtsteden	1.458	23.410	6,2%

Bron: RWS Klimaatmonitor; toelichting: de knik tussen 2016 en 2020 komt doordat dit jaarcijfers zijn en niet een vijfjaarsperiode.

Duurzame opwekking energie

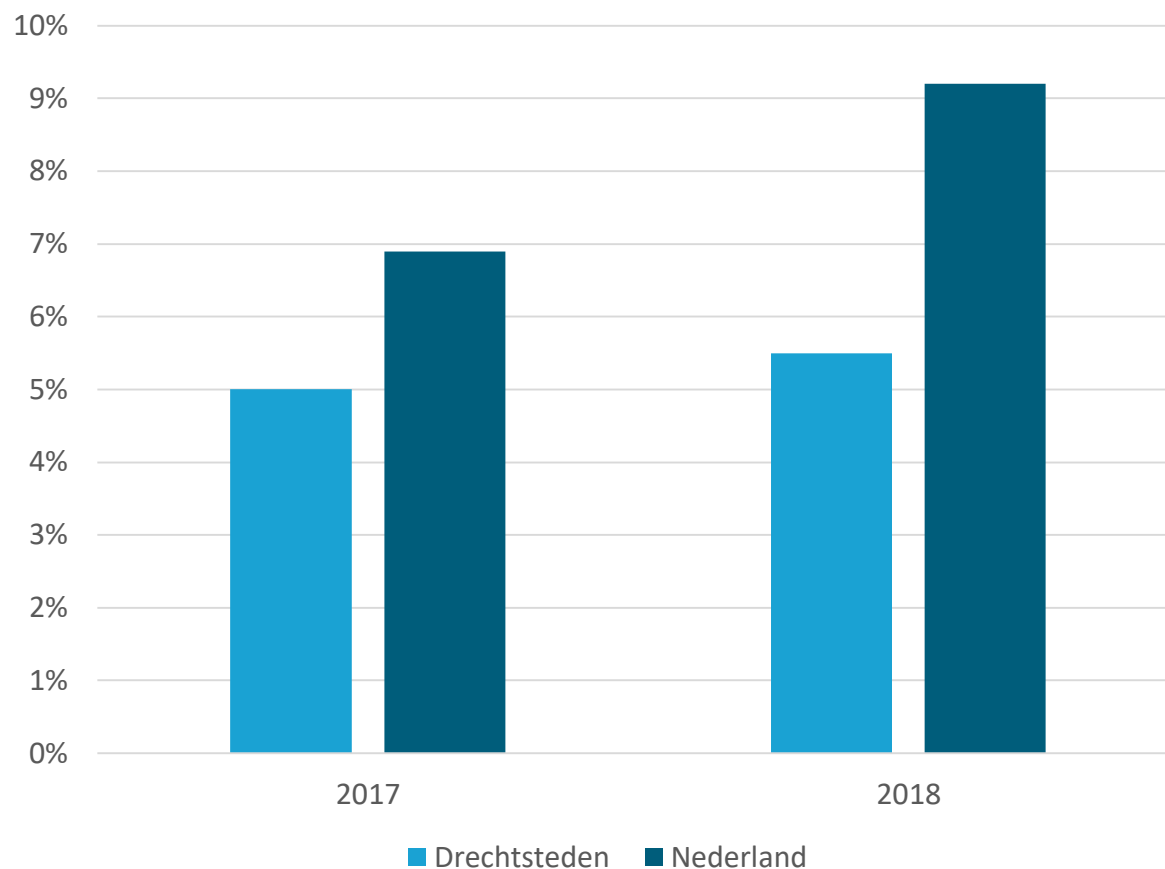
Fig. 4.5 Aandeel woningen met zonnepanelen

duurzame opwekking van elektriciteit

Er zijn gedurende 2018 bij 1800 woningen zonnepanelen aangelegd. Het aantal woningen met zonnepanelen is in 2018 5,4%, dat is lager dan het Nederlands gemiddelde. In Hardinxveld-Giessendam, Hendrik Ido Ambacht en Sliedrecht is het aandeel woningen met zonnepanelen het grootst; in Dordrecht en Zwijndrecht het laagst.

Tabel 4.4 Aantal woningen met zonnepanelen

	2017	2018	Aandeel in 2018
Alblasserdam	341	453	5,5
Dordrecht	1.736	2.403	4,4
Hardinxveld-Giessendam	439	579	8,0
Hendrik-Ido-Ambacht	584	909	7,5
Papendrecht	642	828	5,8
Sliedrecht	636	769	7,1
Zwijndrecht	739	980	4,8
Drechtsteden	5.117	6.921	5,4
Nederland			9,2

Bron: Klimaatmonitor

Stoppen gebruik benzine en diesel

Aantal geregistreerde elektrische personenauto's

Het aantal in Drechtsteden geregistreerde elektrische personenauto's nam in 2018 met bijna 1.100 toe, van 2.220 naar 3.307. Een deel daarvan heeft te maken met lease-auto's. Dat verklaart het relatief grote aantal in Dordrecht.

**Toelichting:*

FEV=Full Electric Vehicle

PHEV=Plug-in Hybrid Electric Vehicle

Aantal geregistreerde laadpalen

Ook het aantal laadpalen (semi) publieke laadpunten voor elektrische auto's nam toe. Er zijn nu bijna 1000 van deze laadpunten in de Drechtsteden.

Fig. 4.6 Aantal geregistreerde elektrische personenauto's (FEV en PHEV)*

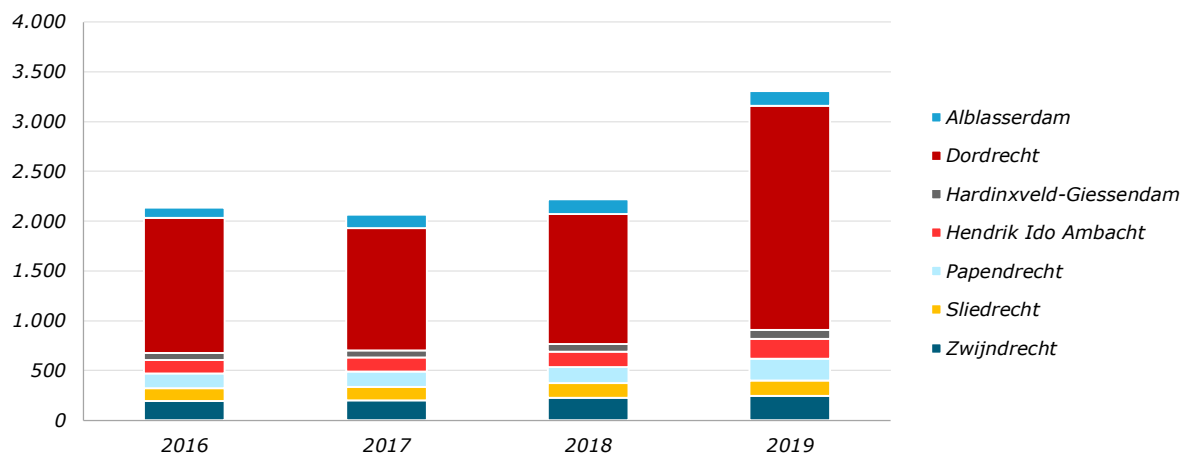
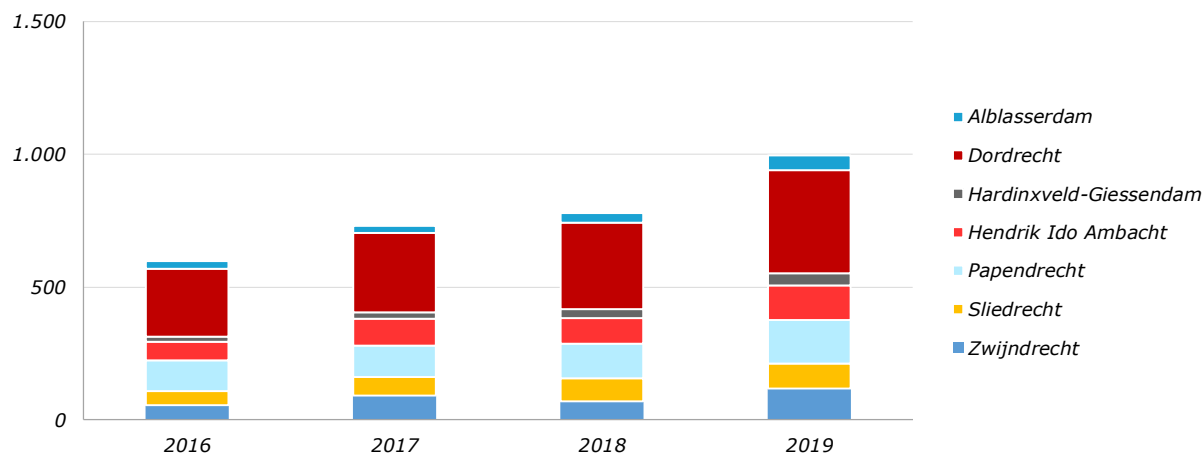

Fig. 4.7 Aantal geregistreerde laadpalen

Bron: Ecomovement, RDW, Klimaatmonitor

Spoorzone

Kenmerken spoorzone

De ambitie van het spotlightproject spoorzone ligt met name op gebied van het **wonen** (plus 6000-9000 woningen), **economie** (moderne stedelijke vestigingslocatie voor kantoren, innovatieve co-werklocaties, commerciële voorzieningen en horeca) en **bereikbaarheid** (het opwaarderen van de bestaande stations en hun omgeving tot inclusieve, toegankelijke en voetgangersvriendelijke plek en bestemming, centraal in een herontwikkelde Spoorzone).

De vier deelgebieden hebben ieder een eigen karakteristiek. Het stationsgebied Dordrecht vormt een mix van kantoren en wonen. Bij het Leerpark/Gezondheidspark en station Dordrecht-zuid zijn gezondheidszorg, onderwijs en wonen belangrijke functies. Stationsgebied Zwijndrecht en Amstelveen/Wilgenwende laten een mix zien tussen kleinschalige kantoorfunctie en wonen.

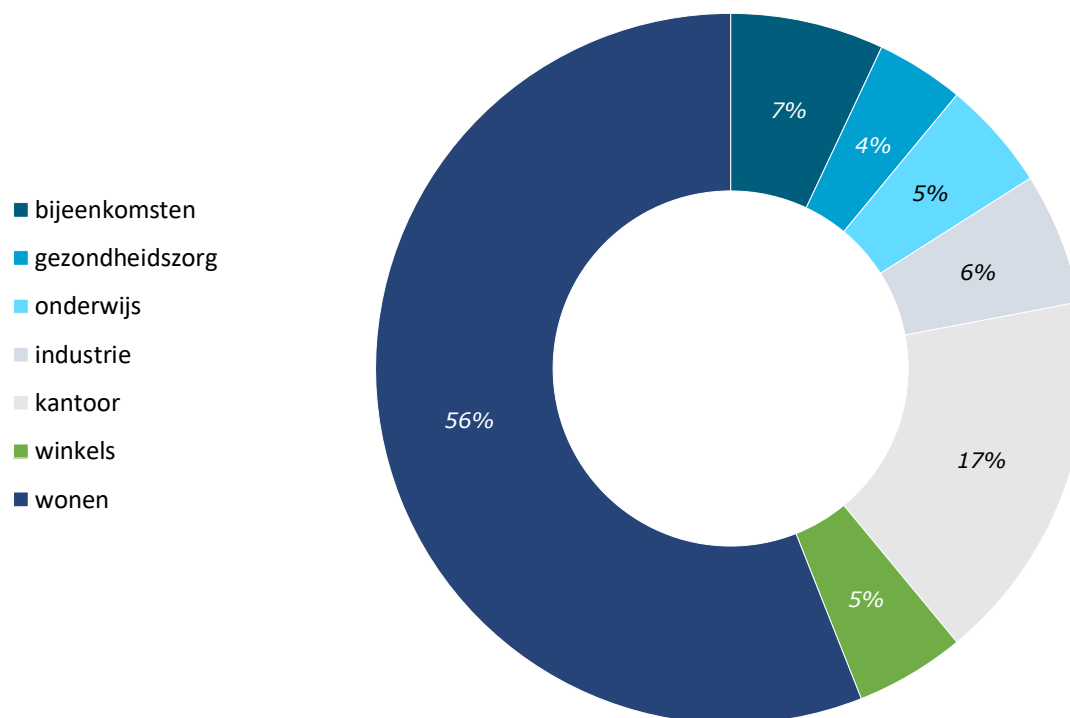
De tabel geeft de nulsituatie anno 2020 voor het spoorzoneproject (exclusief oppervlakte sport 30 en logiesfunctie 7). Daar staan nu 4.615 woningen in het Dordtse deel en 3.018 in het Zwijndrechtse deel.

Tabel 5.1 Huidige functies (oppervlakte * 1000 m2)

	Station Dordrecht	Station Zuid	Amstelveen/Wilgenwende	Station Zwijndrecht	Totaal
Bijeenkomsten	43	7	27	13	90
Gezondheidszorg	2	45		5	52
Onderwijs	10	55		4	69
Industrie	41	15	5	22	83
Kantoor	143	31	23	31	228
Winkel	34	3		33	70
wonen	333	79	80	246	738
Totaal	606	235	135	354	1330

Huidige functies spoorzone

Fig. 5.1 functies spoorzone

Bron: BAG, kaart uit Ambitiedocument 2019, p 12, voor Zwijndrecht aangevuld met woongebied bij winkelcentrum Noord

Over deze monitor

Monitor Groeiagenda

Signalen doorgeven?

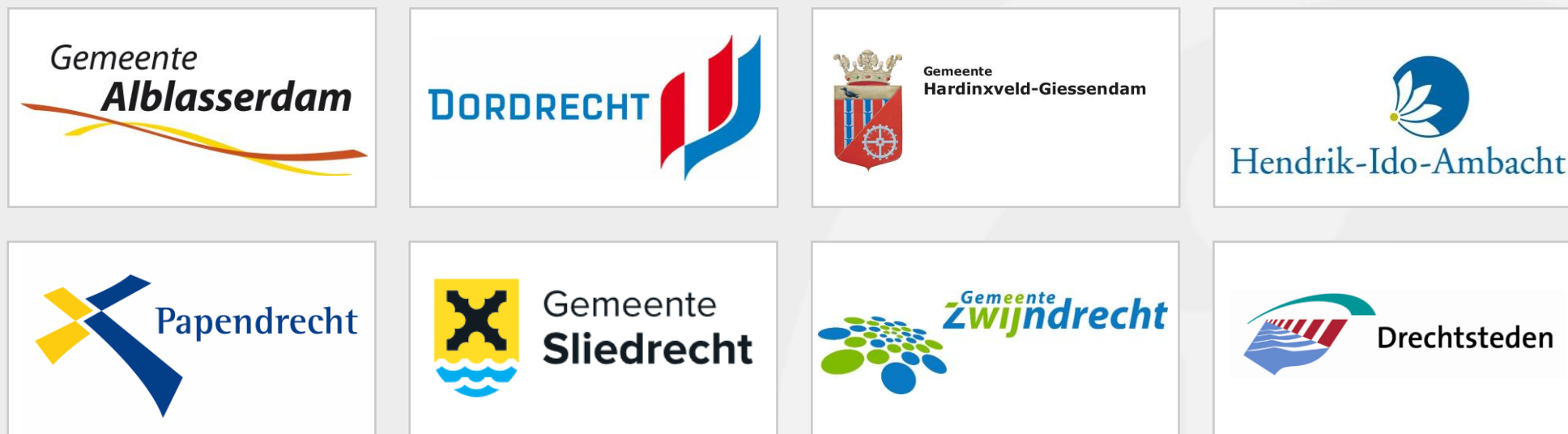
Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over de monitor? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar **078 770 3905** of te mailen naar ocd@drechtsteden.nl.

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Onze partners & bronnen

Colofon

Monitor Groeiagenda Onderzoekcentrum Drechtsteden

13 juli 2020

No. 1.0

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Telefoon
078 770 3905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

VERSLAG Monitoringsoverleg Groeiagenda

Datum: 9 juli 2020 van 11.30 – 13.00 uur

Locatie: Vergaderkamer 1 in het Stads Kantoor van Dordrecht

Aanwezig:

Bestuurlijk: Wouter Kolff (voorzitter), André Flach, Trudy Baggerman, Ton Spek, Jacqueline van Dongen, Jos Huizinga, Maarten Burggraaf

Ambtelijk: Jan Scholten, Olga Arandjelovic, Esmeralda van de Merwe (verslag)

Afwezig:

Arjan Kraijo, Rik van der Linden, Piet Sleeking

Beknopt verslag / actiepunten

1. Opening / mededelingen

De voorzitter, de burgemeester van Dordrecht, opent het eerste Monitoringsoverleg en spreekt een kort welkomstwoord met de aanleiding voor dit nieuwe halfjaarlijks overleg.

Het Monitoringsoverleg vloeit voort uit de meervoudig lokale samenwerking op het ruimtelijk economisch domein. Het doel van het Monitoringsoverleg is om op basis van wat er is bereikt te bespreken of we onze ambities gaan halen en welke aandachtspunten we zien.

Er ligt een Monitor van het Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD) voor en een Toelichting vanuit de bestuurlijke werkgroepen. Na dit overleg wordt de OCD Monitor aan de zeven colleges gestuurd met het verzoek deze, voorzien van lokale duiding, te bespreken met de gemeenteraad. In de aanbiedingsbrief aan de colleges worden de aandachtspunten die vandaag worden benoemd opgenomen om mee te geven aan de lokale gremia.

André Flach vult hierop aan dat de bestuurlijk trekkers tweemaandelijks een afstemmingsoverleg voeren. Dit overleg heeft een meer operationeel en praktisch karakter. Het Monitoringsoverleg zou een meer strategisch karakter moeten hebben waar we op hoofdlijnen bespreken of we nog op koers liggen. Kritisch kijkend naar onszelf en onze aanpak.

2. Bespreken Monitor Groeiagenda 2030, zomer 2020

Per opgave vertelt de bestuurlijk trekker kort iets over de behaalde resultaten. Vervolgens wordt gesprek gevoerd aan de hand van vragen van de voorzitter en/of andere trekkers. Per opgave wordt geconcludeerd wat aandachtspunten zijn die we meegeven aan de lokale colleges en raden. Hieronder een beknopte weergave van het gesprek per opgave.

Opgave Economie en Werken

- André Flach geeft aan dat de groei van bedrijfsvestigingen en banen in de regio nu gelijke tred houdt met omliggende regio's. Dat is een verbetering.
- Op basis van een verdiepingsonderzoek wordt meer ingezet op kwalitatieve groei dan op kwantitatieve groei, zonder de ambitie van 30.000 banen los te laten.
- Het belang van het vasthouden van de kwantitatieve ambitie wordt benadrukt omdat de ambities voortkomen uit de totaalvisie, de Groeiagenda.
- Voorgesteld wordt gezamenlijk vanuit de opgaven opdracht te geven om een geografische kaart te maken waarop het ruimteslag vanuit alle opgaven zichtbaar is. Op basis hiervan zal de politiek keuzes moeten maken.

- Economische groei zit de komende jaren vooral in de uitleglocaties. Ook veranderende functies, zoals bij het ziekenhuis in Zwijndrecht, kunnen voor meer banen en economische activiteit zorgen.
- De impact van de coronacrisis op de economie zal fors zijn. Voor 2020 wordt geen banengroei verwacht. Geen daling is het meest positieve scenario.
- De coronacrisis kan ook positieve effecten hebben. Het verleggen van de productie van bijvoorbeeld China naar Nederland biedt kansen voor onze maakindustrie. In het algemeen kan worden gesteld dat waar bedrijven in het verleden gericht waren op groei, zij zich nu meer zullen richten op hun weerbaarheid.
- De opgaven van werken en wonen raken elkaar. Naast de eerder genoemde tweemaandelijks afstemming wordt benadrukt dat op afzienbare termijn de strategische vraag om ruimtelijke keuzes te maken op tafel zal komen. Ook de aansluiting van het type werknemers voor de 'nieuwe' banen en het bouwen van woonmilieus die daarbij passen vraagt keuzes.
- De aansluiting op de lokale omgevingsvisies en de weerslag van de Groeiagenda ambities hierin is belangrijk voor de langere termijn.
- Het is van belang onverminderd hard te blijven sturen op de realisatie van de afgesproken doelen op de kortere termijn, naast het strategisch gesprek voeren voor de langere termijn.

Aandachtspunten vanuit de Opgave Economie en Werken die we meegeven aan colleges en raden:

- *We gaan onderzoeken welke randvoorwaarden nodig zijn om onze ambitie te halen.*
- *We blijven sturen op realisatie voor de kortere termijn en blijven de kaders bespreken en vastleggen in Omgevingsvisies voor de langere termijn.*

Opgave Bouwen en Wonen

- Trudy Baggerman geeft aan dat er een stijgende lijn zit in de aantallen woningen die worden gerealiseerd en dat deze ook vooral worden gerealiseerd in het hogere segment. Maar we bouwen niet snel genoeg. Op dit tempo gaan we de ambitie voor 2030 niet halen.
- In alle zeven lokale woonvisies is het bouwen voor het hogere segment opgenomen. Er is toenemende druk vanuit het sociaal domein op sociale woningbouw. Hierin moeten we keuzes gaan maken.
- Om van zachte naar harde woningbouwplannen te komen en hier vervolgens flexibeler mee om te kunnen gaan, is eerst overzicht en inzicht nodig in plannen en belemmeringen. Dit inzicht is er inmiddels. Nu kan worden gekeken of en hoe hobbels genomen kunnen worden.
- Er is behoefte aan een geografische kaart waarop alle plannen en grondposities zichtbaar zijn om te kunnen zien waar kansen liggen, mede in relatie tot de andere opgaven.
- Tegengestelde signalen vanuit de hogere overheden op onze ambities. Het Rijk vindt de ambitie niet genoeg en de provincie omarmt de kwantitatieve ambitie niet.
- De op ontwikkeling gerichte ambtelijke organisatie vraagt een andere manier van werken. Dit kost ook tijd. We moeten dit in gedrag en houding ook bestuurlijk uitstralen.
- De samenwerking in de Bestuurlijke Werkgroep is vooruitgegaan. De samenstelling van wonen wethouders is soms lastig voor deze bouw opgave, omdat dit niet altijd de RO/bouw-wethouders zijn.
- Er zijn veel wisselingen en tijdelijke invullingen in de ambtelijke bezetting. Er is kwantitatief en kwalitatief tekort aan uitvoeringscapaciteit. De secretarissen bespreken dit vraagstuk en kijken waar gemeenten elkaar kunnen helpen.

Aandachtspunten vanuit de Opgave Bouwen en Wonen die we meegeven aan colleges en raden:

- *Tegengestelde signalen vanuit de hogere overheden op onze ambities. Het Rijk vindt de ambitie niet genoeg en de provincie omarmt de kwantitatieve ambitie niet.*

- *Realisatiekracht versterken door enerzijds bestuurlijke houding gericht op ontwikkelen en anderzijds verbeterde inzet van ambtelijke capaciteit (door uitwisseling en helpen).*

Opgave Bereikbaarheid en Mobiliteit

- Ton Spek blikt terug op een aantal onderwerpen van de afgelopen periode, zoals de afsluiting van de N3 begin dit jaar, de vastgestelde Gebiedsagenda en nog een aantal lopende initiatieven.
- Bestuurlijk moeten we op hoger niveau gaan insteken op overleg met West-Brabant en Rotterdam.
- De recente ontwikkelingen met betrekking tot de intercity Rotterdam – Vlissingen zouden kansen kunnen bieden. Vanuit het project Spoorzone wordt al naar kansen gekeken.
- Geconstateerd wordt dat de afstemming tussen de opgave Bereikbaarheid en het project Spoorzone kan worden geïntensiveerd, en ook met de opgaven werken en wonen.
- De inzet is nu vooral gericht op een kwaliteitsslag voor het wegennet. Er wordt gesproken over de mentale drempel van het water tussen de Drechtsteden voor bijvoorbeeld fietsers, maar die juist ook kansen biedt voor innovatief personenvervoer over water.
- Verder is het verleiden tot het gebruik van de fiets en het OV in plaats van de auto een belangrijk onderwerp. Het OV is in deze tijd door corona in een ander daglicht komen te staan.
- Afgesproken is dat verschillen in aanpak van de gemeenten met betrekking tot autogebruik worden geïnventariseerd en de knelpunten die hieruit voortvloeien.
- Fietsen moeten we aantrekkelijker maken door verbetering van fietspaden onder andere.

Aandachtspunten vanuit de Opgave Bereikbaarheid en Mobiliteit die we meegeven aan colleges en raden:

- *Wat doen we zelf aan (het stimuleren van) slimme mobiliteitsoplossingen om te zorgen voor minder auto's op de weg.*
- *Onze fietsinfrastructuur moeten we verbeteren.*

Opgave Energie en Duurzaamheid

- Jacqueline van Dongen start met de samenwerking en betrokkenheid die is gerealiseerd.
- De concept RES (Regionale EnergieStrategie) die inmiddels in de zeven colleges is geweest en nu richting de raden gaat, gevolgd door een participatietraject op weg naar vaststelling van de definitieve RES. Deze vernieuwende politieke aanpak kan wellicht ook voor andere domeinen worden ingezet.
- Er is een waterstof kansenkaart voor Zuid-Holland Zuid gemaakt waar energie en infra samen komen. Een onderdeel voor de eerder besproken kaart waarop het ruimtebeslag van alle opgaven samengebracht gaat worden.
- Als de subsidieaanvraag bij het Rijk voor aardgasvrije huurwoningen wordt toegekend aan de corporaties kan dit kansen bieden op economisch vlak voor werkgelegenheid. Hier wordt al op voorgesorteerd door verbinding met SDD en werkgevers te zoeken.
- Voorgaande kan tevens aanjager zijn van de maatschappelijke transitie die nodig is om ook bestaande private woningen te verduurzamen. Hier is aandacht voor nodig.
- Het spanningsveld tussen de duurzaamheidsambities en bijvoorbeeld de woonambities wordt benoemd. Ook hier zullen keuzes moeten worden gemaakt, zowel qua ruimtebeslag als financieel.

Aandachtspunten vanuit de Opgave Energie en Duurzaamheid die we meegeven aan colleges en raden:

- *Voor de energietransitie is een basis infrastructuur van het warmtenet van essentieel belang waarop de sociale woningvoorraad kan worden aangesloten.*
- *Er is aandacht nodig voor de aansluiting van de bestaande voorraad op het warmtenet.*

Spotlight project Spoorzone

- De Spoorzone is van een andere orde dan de Groeiagenda-opgaven. Dit is een project van Dordrecht en Zwijndrecht.
- Jos Huizinga licht toe dat het project op schema ligt en onderdeel is van de Woondeal en Verstedelijkingsalliantie, maar het Ministerie vindt de woonambitie te laag waardoor de kans op subsidietoekenning klein is. Inzetten op een sterkere verbinding met Rotterdam is nodig om de kans op toekenning te vergroten in een volgende subsidietranche.
- Onderkend wordt dat de verbinding met de Groeiagenda opgaven meer gezocht moet worden gezien de (indirecte) effecten op andere ontwikkelingen en het vergroten van kansen.

De aandachtspunten die we verder meegeven aan de colleges en de raden zijn:

- ***Integraliteit en samenhang tussen de vier Opgaven***
Het ruimtebeslag van de plannen en projecten die we (gaan) uitvoeren om onze ambities te realiseren zal naar verwachting groter zijn dan fysiek beschikbaar is. Een geografische kaart waarop alle ambities van de Groeiagenda zichtbaar zijn en waarmee de randvoorwaarden in beeld zijn maar ook de knelpunten helder worden waar we in de samenhang tegenaan lopen, moet gaan helpen om lokaal keuzes te kunnen gaan maken.
- ***Kwantitatieve en kwalitatieve ambtelijke capaciteit***
De nieuwe meervoudig lokale samenwerking vraagt om een andere manier van werken in de gemeenten zelf en tussen gemeenten onderling. Zowel kwantitatief als kwalitatief is er ambtelijke capaciteit tekort of kwetsbaar.

3. Delen eerste ervaringen met meervoudig lokale werkwijze

Vanaf september 2019 werken de bestuurlijke werkgroepen meervoudig lokaal samen aan de ambities van de Groeiagenda. De werkwijze van de Bestuurlijke Werkgroepen wordt positief of steeds positiever ervaren.

Geconstateerd is dat de integrale visie een benadering in samenhang vraagt van de Opgaven.

Ambtelijke capaciteit is echt een knelpunt en ook de vele personele verschuivingen binnen de werkgroepen (met uitzondering van Economie).

Het proces van ophalen van lokaal commitment in zeven gemeenteraden op voorstellen vanuit de Bestuurlijke Werkgroepen is soms nog een zoektocht.

4. WVTTK / Sluiting

Het vervolgproces van de eerste Monitor wordt doorgenomen.

De voorzitter stuurt de aanbiedingsbrief met aandachtspunten en de OCD Monitor nog voor het zomerreces naar de colleges. Het verzoek is om deze, voorzien van een lokale duiding, uiterlijk op

1 september 2020 te behandelen in B&W en aan te bieden aan de gemeenteraad, zodat de raadsbesprekingen zo gelijktijdig mogelijk kunnen plaatsvinden in september/oktober.

Op 1 september ontvangen het Drechtstedenbestuur, de Drechttraad en Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland de OCD Monitor ter kennisname. De Monitor is vanaf dat moment openbaar.

De toelichting op de Monitor van de Bestuurlijke Werkgroepen wordt voor het Afstemmingsoverleg van de Bestuurlijk Trekkers op 3 september a.s. geagendeerd voor verdere bespreking van onder andere de inzet van communicatie bij de opgaven.

De voorzitter sluit het eerste Monitoringsoverleg Groeiagenda af.

Opgavebladen Groeiagenda

De Opgavebladen 2019 zijn vastgesteld in de gemeenteraden op de volgende data:

Alblasserdam	17 december 2019
Dordrecht	26 november 2019
Hardinxveld-Giessendam	19 december 2019
Hendrik-Ido-Ambacht	2 december 2019
Papendrecht	14 mei 2020
Sliedrecht	11 februari 2020
Zwijndrecht	11 februari 2020

Opgavebladen Groeiagenda

Inmiddels twee jaar geleden heeft het Drechtstedenbestuur de Groeiagenda overhandigd aan Gedeputeerde Staten als basis voor concretisering en intensivering van de samenwerking. Dit bod was tot stand gekomen in een gezamenlijk traject waarin alle colleges hun bijdrage hebben geleverd en samen de urgentie is onderschreven om met meer focus en meer daadkracht aan de slag te gaan met de maatschappelijke opgaven op ruimtelijk-economisch gebied.

Een klein jaar geleden is de Groeiagenda bijna unaniem in de Drechttraad vastgesteld als gezamenlijk ambitiedocument voor dit gebied en onlangs hebben ook alle lokale raden, bij besluitvorming over de 'Toekomst Regionale Samenwerking' bekrachtigd dat dit koersdocument basis is en blijft voor de bovenlokale inzet.

We gaan nu een nieuwe periode in waarin we onverminderd doorgaan met onze inhoudelijke inzet. Met een nieuwe verdeling van bestuurlijke taken en bevoegdheden en nieuwe organisatieafspraken. Maar met de zelfde ambities en dezelfde doelen. Wat we met de nieuwe werkwijze bevorderen is dat de focus, nog meer dan nu, ligt op de uitvoering. En die uitvoering gebeurt vooral lokaal. We stemmen daarover af, we zoeken naar de goede samenwerking en we ondersteunen vanuit bovenlokale inzet de lokale uitvoering, de verbinding met andere overheden en de inzet op bovenlokale uitvoeringsprojecten van partners.

Voor u liggen de Opgavebladen Groeiagenda. Hierin kunt u, op hoofdlijnen, lezen welke ambities we met elkaar hebben geformuleerd en welke kernopgaven we hiervoor met elkaar hebben opgepakt. Geen nieuwe koers, maar bestendiging van de goede weg die we zijn ingeslagen. Wat u ook kunt lezen is welke inzet we bovenlokaal plegen en welke inzet vanuit de gemeenten wordt verwacht. En juist die inzet moet het grote verschil gaan maken. Met die inzet worden huizen gerealiseerd, worden nieuwe bedrijven gevestigd en worden investeringen in duurzame wijken gedaan.

In de opgavebladen wordt de inzet op hoofdlijnen beschreven. Dit doet niet altijd recht aan alle grote en kleinere inspanningen die door de opgaveteams worden geleverd om concreet resultaat te bereiken, maar geeft voor nu hopelijk voldoende inzicht in wat we met elkaar doen en nog te doen hebben. Daarmee moet ook gezegd worden dat de aanpak binnen de opgaven continu meebeweegt met dat wat nodig is en daarmee een momentopname is. We werken koersvast maar wel met een aanpak die adaptief is, meebeweegt met kansen, ontwikkelingen en afgestemd is op wat ook onze partners nodig hebben en van ons verwachten.

De vier opgavelijnen worden in zelfstandige teams, onder bestuurlijke en ambtelijke aansturing, uitgevoerd maar staan uiteraard niet los van elkaar. De Groeiagenda is een integrale agenda en we zorgen er met elkaar voor dat die integraliteit niet uit het oog wordt verloren. Dit organiseren we onder andere in de bestuurlijke overleggen, in conferenties en in te ontwikkelen monitors.

De financiering van de bovenlokale inzet voor de Groeiagenda is met het besluit van alle gemeenteraden voor de komende jaren gegarandeerd op het nu beschikbare budget. Daarmee kunnen de opgavelijnen gecontinueerd worden en de lopende verplichtingen en activiteiten worden doorgezet. Dit bedrag is uiteraard niet toereikend om daadwerkelijk uitvoeringsprojecten mee te financieren en lokale inzet te financieren. Deze kosten maken onderdeel van de lokale uitvoeringsagenda's en begrotingen. Uiteraard zal vanuit de gezamenlijkheid ingezet worden op het verkrijgen van beschikbare externe financieringsmiddelen, subsidies e.d. om de lokale en bovenlokale uitvoering te ondersteunen.

De gebundelde opgavebladen zijn besproken in de bestuurlijke werkgroepen. Volgende stap is deze aanbieding aan de colleges, om als input te dienen voor het lokale debat met de gemeenteraden over de gewenste en mogelijke inzet op de lokale uitvoeringsparagrafen.

Opgaveblad Bereikbaarheid en Mobiliteit

Wat willen we bereiken

Goed openbaar vervoer
Fietsgebruik stimuleren
Slimme mobiliteit
Bereikbaarheid Drechtsteden hoofdwegennetwerk in verbinding naar andere economische centra

Onze kernopgaven

- Verbeteren bereikbaarheid over weg, spoor en water
- Terugdringen autovervoer ten faveure van het openbaar vervoer en de fiets (meer ruimte voor de fiets) en aansluiten bij de mobiliteitsalliantie
- Verbinden (economische) hotspots met elkaar en OV
- Versterking regio functie stationsgebied Dordrecht
- Aanpak congestie snelwegen (A15, A16)

De inzet voor deze bestuursperiode

Wat doen we samen

RWS voert de komende jaren de grootste onderhoudsopgave ooit uit op de ruit Rotterdam en ring Drechtsteden. Intensieve samenwerking tussen RWS, Provincie en de Drechtsteden is nodig om de verwachte aanzienlijke congestie te managen. De Samenwerkingsagenda RWS, Drechtsteden en provincie Zuid-Holland is in 2018 en 2019 verder doorontwikkeld in een uitvoeringsagenda. Hierin zijn de specifieke financiële afspraken, zoals ook verwoord in BO MIRT afspraken, verder uitgewerkt. De afgesproken bijdragen vanuit de Drechtsteden zullen gevonden worden (na eventuele herschikking) binnen het totaal- budget Groeiagenda en leiden niet tot een aanvullende budgetverzoek.

Verkeersmanagement, mobiliteitsmanagement en communicatiemanagement pakken we gezamenlijk op. We bouwen voort op het bestaande platform Samen Bereikbaar met werkgevers, we stemmen ontwikkelingen op het rijkswegennet goed af op de lokale wegen, we stimuleren doorstroming door nieuwe technologie toe te passen en we stimuleren een gedragsverandering die moet leiden tot een modal shift waarbij we inzetten op meer gebruik van de fiets. De aanbesteding van het nieuwe contract van de Waterbus en de doorontwikkeling van haltes pakken we samen op. Voor de bestaande waterbushaltes stellen we een realisatiestrategie op. Ook hier werken we intensief samen met de Provincie. Daarnaast rollen we het van deur tot deur principe van de nieuwe DMG concessie (Qbuzz) verder uit. Een gezamenlijk onderzoek naar de knelpunten in de first en last mile en mobiliteitshubs in onze regio zal aangeven waar de speerpunten voor 2020 en verder komen te liggen. In alle voorliggende onderwerpen zoeken we hoe we het gebruik van de fiets en e-bike kunnen stimuleren

Wat doen gemeenten zelf

Investeren in de Waterbushaltes in de eigen gemeente ligt binnen het mandaat van de gemeenteraad. De regio stelt in samenwerking met de vervoerder en de Provincie een realisatiestrategie op en adviseert over eenheid en uitstraling die het gebruik van de Waterbus kunnen stimuleren. Uitvoering is een keuze van de gemeente. Hetzelfde geldt voor investeren in de bewegwijzering van snel fietsroutes. Provincie en regio adviseren maar de uitvoering van de aanpassingen doen gemeenten zelf. Gemeenten wisselen kennis uit met omliggende regio's zoals Alblasserwaard/Vijfherenlanden, BAR gemeenten etc en vergroten hiermee de kansen om allianties te maken buiten Drechtsteden. Deze contacten kunnen we benutten in lopende lobby trajecten. Gemeenten hebben elk hun eigen bereikbaarheidsparagraaf opgesteld in diverse beleidsstukken voor het onderliggend wegennet waarin OV en fiets worden gestimuleerd.

Opgaveblad Economie en Werken

Wat willen we bereiken

Groei van 30.000 banen in deze regio, passend bij het profiel van ons bedrijfsleven

Een gezamenlijk ecosysteem:

- waar bedrijven en professionals elkaar vinden en versterken
- waar we investeren in Human Capital
- met een aantrekkelijk vestigingsklimaat waarin ook woonklimaat en bereikbaarheid essentieel zijn

Onze kernopgaven

- Aantrekkelijk vestigingsklimaat
- Innovatiestimulering en -programmering
- Acquisitie en promotie
- Human Capital agenda
- Campusontwikkeling

De inzet voor deze bestuursperiode

Wat doen we samen

We maken en promoten gezamenlijk ons economische profiel op de onderdelen smart industrie, met een stevige basis in de maritieme industrie. We werken samen aan doelstelling van 30.000 nieuwe banen. Banen die terug moeten komen in nagenoeg alle sectoren, inclusief de zakelijke dienstverlening. Dit geeft focus aan onze (acquisitie)inspanningen. Het streven naar aantallen is geen doel op zich, maar is altijd in combinatie met de kwaliteit van de banen en de toegevoegde waarde voor de regio. Om te kunnen bepalen welke banen dat zijn, is meer inzicht nodig. We laten de kwantitatieve én kwalitatieve ambitie ook leidend zijn in onze gezamenlijke regionale programmering van bedrijventerreinen en kantoormilieus. We monitoren hier samen op en sturen bij waar nodig. We geven gezamenlijk uitvoering aan innovatieprogramma's en -stimulering, zoals met het MKB Katalysatorfonds, de aansluiting op de fondsen van Innovation Quarter, Europese innovatieprogramma's en structuurfondsen en organiseren daarvoor ook samen de lobby-inzet. Dit doen we samen met het netwerk van bedrijven/ kennisplekken in de regio. We zijn ook samen verantwoordelijk voor de human capital agenda van de regio, met voldoende instroom van (technisch) geschoold talent op alle niveaus en dragen daarvoor ook samen met onderwijspartijen en bedrijfsleven zorg voor een op de vraag toegesneden opleidingsaanbod. De Duurzaamheidsfabriek is daarin als landelijk erkende Fieldlab Smart Industry de open innovatieplek van de regio, waar onderwijs, ondernemerschap en innovatie samenkomen, als onderdeel van de regionale campusontwikkeling.

Wat doen gemeenten zelf

Volgend op de ambities vanuit de Groeiagenda met 30.000 nieuw te realiseren banen, maken de gemeenten zelf een lokale vertaling naar aantallen en type banen gekoppeld aan de beschikbare werklocaties.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor een aantrekkelijk ondernemingsklimaat (wonen, interne bereikbaarheid werklocaties, BIZ-en, parkmanagement, etc.). Gemeenten hebben ook zelf de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en herontwikkeling van werklocaties, met het uitlokken van nieuwe investeringen / en vestigingen. Gemeenten kunnen daarbij gebruik maken van regionaal georganiseerde uitvoeringsorganisaties en instrumenten, zoals DEAL (promotie en acquisitie) en de ROM-D (herontwikkeling werklocaties). Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de uiteindelijke landing van nieuwe investeringen en voor de benodigde eigen cofinanciering in de afdekking van onrendabele toppen die samenhangen met herontwikkeling en/of revitalisering van bedrijventerreinen.

Opgaveblad Bouwen en Wonen

Wat willen we bereiken

25.000 nieuwe woningen en meer woningen in het hogere marktsegment.

Onze kernopgaven

- Voorzien in een extra groeiopgave, bovenop de autonome behoefte.
- Blijven voorzien in voldoende sociale huur en monitoring naar de behoefte hieraan
- Zoekopgave naar locaties/mogelijkheden om de plancapaciteit te verhogen en woningbouw te realiseren
- Creëren mogelijkheden om woningbouwopgaven tussen de gemeenten uit te wisselen
- Evenwichtige verdeling woonsegmenten
- Voorzien in onderlinge verantwoording van de gemeenten naar elkaar toe om de woonambities te kunnen realiseren
- Versnellen woningbouwprogramma: drempels analyseren en wegnemen.

De inzet voor deze bestuursperiode

Wat doen we samen

- We maken jaarlijks een regionale woningbouwprogrammering die we indienen bij de Provincie Zuid Holland.
- We maken verbinding met marktpartijen en ontwikkelaars. Tevens brengen we de dialoog op gang met corporaties en huurdersverenigingen. Daarmee bouwen we als regio een bestendige en goede relatie op met alle partners en belanghebbenden.
- We voeren een gezamenlijke communicatie- en participatie aanpak over bouwen en wonen.
- We benutten de 'vliegende brigade' van de provincie.
- Ook zetten we het BZK Expertteam in ter ondersteuning van de realisatie van de regionale programmering.

Wat doen gemeenten zelf

- Gemeenten hebben de taak te zorgen dat er woningen worden gebouwd en komen met hun ontwikkelaars tot woningbouwprojecten.
- Lokaal worden er prestatieafspraken met de woningcorporaties gemaakt.
- De regionale woonvisie wordt uitgewerkt in een lokaal woonprogramma.

Opgaveblad Energietransitie

Wat willen we bereiken

Onze regio als één van de regionale koplopers in Nederland op het gebied van Energietransitie & Duurzaamheid. Samen met onze partners zetten wij ons in voor een Energieneutraal Drechtsteden in 2050.

Onze kernopgaven

We werken aan onze ambitie op basis van de Energiestrategie Drechtsteden en de daaraan verbonden samenwerkingsovereenkomst én samenwerkingsagenda.

We geven samen met onze partners invulling aan de Energiestrategie langs vijf richtinggevende ontwikkelijnen:

- stoppen met gebruik van aardgas
- sterk inzetten op energiebesparing
- stoppen met gebruik van benzine, diesel e.d.
- duurzame opwekking van elektriciteit
- realisering van de hoogst haalbare maatschappelijke opbrengst.

De inzet voor deze bestuursperiode

Wat doen we samen

De Energiestrategie is van 30 deelnemers. Partijen werken ieder voor zich en gezamenlijk aan uitvoering van de samenwerkingsagenda. Belangrijkste focus vanuit meervoudig perspectief is het organiseren en ondersteunen van de samenwerking van de vele partners. Uitgangspunt voor de samenwerking is dat we de visie delen en allen de handen uit de mouwen steken in de geest van de visie.

Om een en ander te regisseren is er een Programmaraad met eigen voorzitter en boegbeeld (Diederik Samson). Daarnaast vindt gezamenlijke uitwerking plaats in het Bestuurlijk E-Team, het Strategisch E-Team en in diverse gemeentelijke ambtelijke en bestuurlijke overleggen. Vanuit meervoudig perspectief vindt ook de regie op communicatie plaats, wordt samenwerking met ministeries vormgegeven en wordt ingezet op public affairs.

Overzicht

- Verbinden van regio aan kansen die zich op provinciale, landelijke en Europese schaal voordoen. Ondersteunen van gemeenten bij opgaven voortkomend uit het landelijke energieakkoord.
- Inzet op het op orde krijgen van de noodzakelijke randvoorwaarden én het bieden van handelingsperspectief aan inwoners, bedrijven en maatschappelijke partijen.
- Regie op gezamenlijke regionale communicatie over Energietransitie en het Energieakkoord.
- Inzichtelijk maken kosten opgave aardgasvrij en nader uitwerken strategie om financiële instrumenten en fondsen maximaal te benutten.
- Opzet opleidings- en trainingsprogramma's en toepassing daarvan, waarbij ook nadrukkelijk samen wordt gewerkt met de pijler werken.

Wat doen gemeenten zelf

Iedere partner zorgt voor de borging van de afspraken binnen de eigen organisatie. Gemeenten staan daarnaast vanuit het landelijke Klimaatakkoord aan de lat voor enkele nieuwe opgaven.

Overzicht

- E-infra: Transitievisie Warmte en wijkaanpak opstellen, doorontwikkelen warmtenet Drechtsteden
- E-bronnen: visies ruimtelijke inpassing (zonneparken etc.), pilots
- E-besparing: wijkaanpak gas-loos-klaar maken van gebouwen, energieloket (collectieve inkoop voor gebouweigenaren), handhaving Wet Milieubeheer
- Mobiliteit: versnellen infra zero-emissie voertuigen
- Eigen assets: gebouwen, wagenpark, GWW, inkoop

Externe Betrekkingen

Wat willen we bereiken

Public Affairs (PA) is een instrument van het bestuur om beleidsdoelen waarvoor de medewerking van externe partijen noodzakelijk is, te verwezenlijken. PA richt zich op de hele beleidsbeïnvloedingsketen en is het meest effectief als het zo vroeg mogelijk en op een zo laag mogelijk niveau wordt toegepast. Lobby, het planmatig voor of tegen een beleidsvoornemen pleiten en onderdeel van PA, wordt daarom zowel op het ambtelijke, departementale, als het politieke niveau uitgeoefend. Het richt zich alleen op medeoverheden in de regio/provincie, Den Haag of Brussel. Verder haken we maatschappelijke partners zoals het regionale bedrijfsleven of kennisinstellingen aan voor gedeelde lobby. Dat betekent ook dat het een samenwerking is van bestuurders, directieleden, beleidsmedewerkers, woordvoering en opgavemanagers. Een goede focus op prioritaire dossiers en een adequaat relatienetwerk is de basis om effectief PA te kunnen bedrijven. Het Team PA organiseert, regisseert de PA activiteiten en is vaak het gezicht buiten.

Public Affairs en lobby is maatwerk, waarbij de portefeuillehouder coördineert en de lobbyist regie houdt over het geheel. Afhankelijk van thema's, worden bestuurders, portefeuillehouders en ambtenaren betrokken bij dossiervorming.

Onze kernopgaven

De eerste doelstelling van succesvolle PA is het aanbrengen van focus. Wat zijn de belangen van de regio en hoe urgent zijn die? Wanneer de belangen geformuleerd zijn is het ook mogelijk om deze te prioriteren en de lobby te organiseren tav hogere overheden en Europa. Intern zal de focus liggen op de strategische inbedding van PA in opgaveteams. Per onderwerp zal op basis van een vast format een strategisch plan worden opgesteld. Tegelijkertijd zal de parlementaire informatiestroom binnen de organisatie meer aandacht krijgen, zodat Public Affairs denken een onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden wordt. Hierbij zullen diverse instrumenten worden ingezet om de organisatie te betrekken bij politieke en maatschappelijke processen.

Belangrijke criteria voor het voeren van effectieve lobby is de mate waarin:

- een issue bijdraagt aan de langetermijnagenda's van de Stad/regio;
- kan worden samengewerkt met stakeholders;
- er sprake is van positieve of negatieve reputatie-effecten;
- de Stad/Regio een eigen, geloofwaardig verhaal op het issue kan presenteren;
- het issue terug te vinden is in de Groeiagenda/coalitieakkoord.

De urgentie voor lobby inzet is te verdelen in drie categorieën:

- A. **Top onderwerpen:** zeer actueel, intensiteit in komende half jaar en onderscheidend voor Dordrecht/regio.
- B. **Belangrijke onderwerpen:** zeer actueel, intensiteit in komende half jaar, matig onderscheidend voor Dordrecht/regio.
- C. **Te bewaken onderwerpen:** monitoring: redelijk tot matig actueel, matige intensiteit in komende jaren en matig onderscheidend voor Dordrecht/regio.

De inzet voor deze bestuursperiode

Wat doen we samen

Gezamenlijke lobby op:

- Wonen
 - Positionering van de groeiagenda en de woningbouwopgave
 - Opgave middelduur (huur en koop)
 - Transitie oevers
- Werken
 - AD opleidingen (hoger onderwijs)
 - Oevertransities
 - Innovatie (middelen)
 - Europese middelen ontsluiten (Efro)
- Bereikbaarheid
 - Verbreding A15 tussen Papendrecht en Gorinchem
 - Aanpak congestie A15 tussen Papendrecht en Sliedrecht
 - Aanpak Rijksweg A16
 - Nieuw Station Leerpark
 - Metropolitaan OV en Verstedelijking
 - Externe veiligheid – Spoor
 - Verbeteren IC-kwaliteit (rechtstreekse trein Dordrecht-Eindhoven)
 - Snelfietsroute Kilweg-Leerpark-Station
- Energietransitie
 - Procesmiddelen tbv uitvoering energietransitie (capaciteitsuitbreiding personeel)
 - Warmtenet
 - Europese subsidiekansen
- Regiodeal
 - Lobby voor het verkrijgen van de regiodeal
- Sociaal domein
 - Aanvullende lobbystrategie op VNG lobby
 - VNG goed ontsluiten

Wat doen gemeenten zelf

De mate van bijdrage aan de regionale doelstellingen, de intensiteit en onderscheidenheid is bepalend of een dossier via de regionale lobby wordt ondersteund of dat lokale lobby passender is. Is dat laatste het geval, dan is het aan de gemeenten zelf om een goede lobby-aanpak te zoeken met de aan het dossier en de gemeente verbonden partners. Wel is afstemming noodzakelijk met het PA team Drechtsteden over de lobbyboodschap, doelgroep, uit te voeren acties en op welk moment.

Communicatie

Wat willen we bereiken

Met onze inzet om communicatie willen we bereiken dat:

- de partners in ons regionale netwerk weten wat de opgaven zijn, wat er gebeurt en waar de kansen liggen
- ons landelijk en Europees netwerk weet wat onze ambities zijn en waar we hulp bij nodig hebben
- huidige en toekomstige bewoners weten dat het goed leven in de Drechtsteden is en blijft.

Onze inzet

Onze communicatieaanpak staat, net als onze inzet op externe betrekkingen, niet op zich. Het loopt als een rode draad door al onze opgaven heen.

Het Communicatieteam Groeiagenda verzorgt de algemene communicatie op de Groeiagenda maar net zo belangrijk is de inzet van de communicatieadviseurs binnen de vier opgavenlijnen en de communicatieadviseurs van de gemeenten.

De bestuurders van de Drechtsteden zijn ambassadeurs voor de beweging die we hebben ingezet en daarmee ook een belangrijke schakel in onze communicatieaanpak, evenzo als de partners uit het onderwijs en het bedrijfsleven waarmee we samenwerken.

Diverse communicatiemiddelen worden ingezet om onze boodschap op een goede manier bij de juiste ontvanger in beeld te brengen.

Een aantal maal per jaar brengen wij de krant Drecht Vooruit uit met aandacht voor concrete plannen en projecten in de gemeenten en meer algemene informatie over Groeiagendathema's. Daarnaast zijn we zeer actief op social media om bekendheid te geven aan wat er in zeer brede zin gebeurt in de Drechtsteden vanuit overheid en partners. Uiteraard zorgen we voor een actuele website en wordt op dit moment ook gewerkt aan een digitale projectenkaart, een kalender en een overzicht van facts & figures om de ambities voor deze regio op de website nog beter te onderbouwen en toe te lichten.

BEGROTING

Opgaven Groeiagenda	2019	2020	2021	2022
Bereikbaarheid en Mobiliteit	445.000	445.000	445.000	445.000
<i>Verbeteren bereikbaarheid over weg, spoor en water</i>				
<i>Terugdringen autovervoer</i>				
<i>Verbinding economische hotspots- OV</i>				
<i>Versterking regiofunctie stationsgebied Dordrecht</i>				
<i>Aanpak congestie snelwegen (KTM A15)</i>				
Economie en Werken	1.541.000	1.541.000	1.541.000	1.541.000
<i>Aantrekkelijk vestigingsklimaat</i>				
<i>Innovatiestimulering- en programmering</i>				
<i>Acquisitie en promotie</i>				
<i>Human Capital Agenda</i>				
<i>Campusontwikkeling</i>				
Bouwen en Wonen	282.000	282.000	282.000	282.000
<i>Voorzien in autonome behoefte</i>				
<i>Voorzien in extra groeiopgave</i>				
<i>Voorzien in voldoende sociale huur</i>				
Energietransitie	262.000	262.000	262.000	262.000
<i>Ontwikkellijn stoppen met gebruik aardgas</i>				
<i>Ontwikkellijn Inzet op energiebesparing</i>				
<i>Ontwikkellijn stoppen met gebruik benzine, diesel e.d.</i>				
<i>Ontwikkellijn duurzame opwekking elektriciteit</i>				
<i>Ontwikkellijn realisatie hoogst haalbare maatsch.opbrengst</i>				
Externe Betrekkingen	100.000	100.000	100.000	100.000
Communicatie	162.500	162.500	162.500	162.500
Doorlopende verplichtingen rMJP	50.000	50.000	50.000	50.000
Organisatiekosten	57.500	57.500	57.500	57.500
Totaal	2.900.000	2.900.000	2.900.000	2.900.000

College van Burgemeester en Wethouders van

- de gemeente Alblasterdam
- de gemeente Dordrecht
- de gemeente Hardinxveld-Giessendam
- de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
- de gemeente Papendrecht
- de gemeente Sliedrecht
- de gemeente Zwijndrecht

E-mail: o.arandjelovic@dordrecht.nl

Bijlage(n): 3

Behandeld door: Olga Arandjelovic

Onderwerp: Monitor Groeiagenda 2030, zomer 2020

Datum: 13 juli 2020

Ons kenmerk: 2020-0091656

Geachte colleges,

In de eindnotitie van de Voorbereidingscommissie toekomst regionale samenwerking Drechtsteden-gemeenten (Commissie Deetman) is de monitoring van de Groeiagenda opgenomen.

De feitelijke voortgangsinformatie over de realisatie voor colleges en raden om zicht te hebben op het geheel aan ruimtelijk economische uitvoeringssamenwerking tussen de gemeenten, is opgeleverd in de eerste Monitor Groeiagenda. Deze heb ik op 9 juli jl. ontvangen van de bestuurlijk trekkers bij het eerste Monitoringsoverleg.

Eerste Monitor Groeiagenda

De monitor is een document met feiten en cijfers van het OCD. De monitor is gebaseerd op de in al uw gemeenteraden vastgestelde Opgavebladen. De gemeenten zijn nu aan zet om betekenis te geven aan de Monitor en de aandachtspunten. Uw college wordt gevraagd op basis van de monitor een voorstel ter besluitvorming voor te leggen aan uw gemeenteraad. Hierin kunnen naast verantwoording ook voorstellen voor bijsturing, intensivering, etc. worden opgenomen om duiding te geven aan de lokale invulling van de gezamenlijke ambities.

Aandachtspunten vanuit het Monitoringsoverleg

Vanuit het Monitoringsoverleg zijn een aantal aandachtspunten naar voren gekomen die ik u wil meegeven bij de bespreking van deze Monitor in uw colleges en gemeenteraden.

➤ *Integraliteit en samenhang tussen de vier Opgaven*

Het ruimtebeslag van de plannen en projecten die we (gaan) uitvoeren om onze ambities te realiseren zal naar verwachting groter zijn dan fysiek beschikbaar is. Een geografische kaart waarop alle ambities van de Groeiagenda zichtbaar zijn en waarmee de randvoorwaarden in beeld zijn maar ook de knelpunten helder worden waar we in de samenhang tegenaan lopen, moet gaan helpen om lokaal keuzes te kunnen gaan maken.

➤ *Kwantitatieve en kwalitatieve ambtelijke capaciteit*

De nieuwe meervoudig lokale samenwerking vraagt om een andere manier van werken in de gemeenten zelf en tussen gemeenten onderling. Zowel kwantitatief als kwalitatief is er ambtelijke capaciteit tekort of kwetsbaar.

Vanuit de Opgave Economie en Werken:

- We gaan onderzoeken welke randvoorwaarden nodig zijn om onze ambitie te halen.
- We blijven sturen op realisatie voor de kortere termijn en blijven de kaders bespreken en vastleggen in Omgevingsvisies voor de langere termijn.

Vanuit de Opgave Bouwen en Wonen:

- Tegengestelde signalen vanuit de hogere overheden op onze ambities. Het Rijk vindt de ambitie niet genoeg en de provincie omarmd de kwantitatieve ambitie niet.
- Realisatiekracht versterken door enerzijds bestuurlijke houding gericht op ontwikkelen en anderzijds verbeterde inzet van ambtelijke capaciteit (door uitwisseling en helpen).

Vanuit de Opgave Bereikbaarheid en Mobiliteit:

- Wat doen we zelf aan (het stimuleren van) slimme mobiliteitsoplossingen om te zorgen voor minder auto's op de weg.
- Onze fietsinfrastructuur moeten we verbeteren.

Vanuit de Opgave Energie en Duurzaamheid:

- Voor de energietransitie is een basis infrastructuur van het warmtenet van essentieel belang waarop de sociale woningvoorraad kan worden aangesloten.
- Er is aandacht nodig voor de aansluiting van de bestaande voorraad op het warmtenet.

Het vervolgproces

Mijn verzoek aan uw college is om in de eerste collegevergadering na het zomerreces (uiterlijk op 1 september) de Monitor te behandelen en deze, voorzien van uw duiding, te sturen aan uw gemeenteraad. Als alle colleges dit gelijktijdig doen, kunnen we de behandeling in de gemeenteraden zo veel mogelijk synchroniseren in september/oktober.

Zo spoedig mogelijk na de behandeling van de Monitor in de gemeenteraden zullen de herziene Opgavebladen voor 2021 ter besluitvorming worden aangeboden. In deze opstartfase lukt het niet de cyclus zoals beschreven in de "Uitwerkingsovereenkomst samenwerking op het gebied van Ruimtelijke Economie" aan te houden. De volgende 'zomer monitor' zal tegelijkertijd met de Opgavebladen voor het nieuwe jaar worden voorgelegd.

Op 1 september ontvangen Drechtstedenbestuur, Drechttraad en gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland de OCD-Monitor ter kennisname. Op dat moment is de Monitor openbaar.

Hoogachtend,

A.W. Kolff
burgemeester Dordrecht

Bijlagen:

1. Monitor Groeiagenda 2030, zomer 2020
2. Het verslag van het eerste monitoringsoverleg van 9 juli 2020
3. Vastgestelde Opgavebladen 2020 (ter kennisname)